

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

American Home
over 100 years
of
serving
American-
Slovenians

AMERICA

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

USPS 024100

Serving over 200,000 American Slovenians

AMERIŠKA DOMOVINA, JANUARY 27, 2000

ISSN Number 0164-68X

60¢

Vol. 102 No. 3

Four Generations of Jurecic Women

A wonderful Christmas portrait of the beautiful Jurecic Family is represented by Mrs. Louis (Mollie) Jurecic, front, and left to right behind the stately grandmother are, Mrs. Frank Mozzicato (Anna-Marie) of Ft. Myers, Florida, Mrs. Darren Boone (Rebekah, daughter of Anna-Marie), and her daughter, Dakotah Katherine Boone of Keller, Texas.

St. Ignatius High School Band Benefit Dinner is Huge Success

The St. Ignatius High School Marching Band held its first benefit dinner on Sunday, January 16 in St. Vitus Parish Auditorium in Cleveland. And by any stretch of the imagination, the event was a huge success.

An estimated 720+ dinners were sold and prepared to a packed crowd in what many considered an uplifting community endeavor. The success has been attributed to the cooperation and leadership of the executive officer board of the Band Boosters, parents, student band members, St. Vitus Parish,

KSKJ Lodges Christ the King (#226) and Sacred Heart of Jesus (#172), and The Frances and Jane S. Lausche Foundation.

The day began with a bilingual Mass service in St. Vitus Church. The liturgy of the Mass was coordinated by Father Joseph Božnar, pastor, St. Vitus, and the Saturday St. Vitus Slovenian School. By 11:00 a.m., many people began to make their way to the auditorium until the home of the "Roaring Lions" was completely filled.

The St. Ignatius High School Jazz Ensemble

played for the listening entertainment of one and all under the direction of music and band director of St. Ignatius High School, Mr. John Konicek.

An initial financial accounting notes that an estimated \$7,600 in gross revenue was raised from the dinner, home-made pastry sold, raffle, and net proceeds of the refreshment stand.

James Debevec, president, and Madeline Debevec, secretary-treasurer of The Frances and Jane S. Lausche Foundation, presented a \$2,000 matching grant (Continued on page 6)

Heritage lecture on Survival of Slovenian Literary Language

The Slovenian American Heritage Foundation invites all to attend the first talk in their 2000 lecture series. The lectures feature Slovenian-Americans discussing a wide range of topics with local and international interest.

The Foundation is extremely pleased that Dr. Vladimir J. Rus will present an overview of the main factors that helped determine the nature of the Slovenian Literary Language and influenced its survival.

The event, which is free and open to the public, will take place on Wednesday, February 9 at 7 p.m. in the Lower Hall of the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue in Euclid. A coffee and strudel social will follow the lecture.

Dr. Rus, in addition to being a founding trustee of the Slovenian American

Heritage Foundation, is the President of the Cleveland-Ljubljana Sister Cities Committee. He is also currently serving on the State of Ohio Humanities Committee.

Dr. Rus was born in Rijeka, Croatia and came to the United States in 1951 after living in Trieste, Italy. He holds a Doctorate Degree in Political Science from the University of Trieste, Masters Degree in Slavic Languages from the University of Michigan and Masters Degree in Political Science from Case Western Reserve University.

Dr. Rus has taught the Russian Language at the high school level and at Case Western Reserve University. He also taught introductory courses in the Slovenian Language at Cleveland State University.

Triglav National Park

In its current size the Triglav National Park in Slovenia was founded in 1981 and is one of the oldest parks in the Alps. It is in the northwest of Slovenia along the border between Italy and Austria.

It was named after its highest peak - Triglav 2,684 m. The core of the park is the mostly limestone mountain ridges of the eastern Julian Alps encompassing several over 2,000 meter peaks. To the east, they go down to the high plateaus Pokljuka and Mežakla.

From all sides, Triglav valley cuts deep into the heart of the mountains. Some of the landscapes great highlights are the glacial lakes from the largest Lake Bohinj on the valley floor to the group of Triglav and Krn Lakes high up in the mountains, whose many waterfalls

and rivers and creeks cut incisively into the rock.

Over 5,500 different animal species have been discovered in the park so far. The most famous are chamois and eagle, with bear and lynx also being present. Many varieties can only be found here.

The typical feature is forest, covering two-thirds of the area. It maintains the natural balance and protects everything comprising the forest ecosystem. Cultivated fields, grassland and pastures, valley villages and pasture plateaus, typical houses and many small hay lofts and barns flesh out the cultural landscape.

For more information, call the Triglav National Park Management in Bled (tel +386 64741 188).

--Slovenia Weekly

Benjamin Harrison (1833 to 1901) was the only grandson of a president to become president. His grandfather was William Henry Harrison, hero of the Battle of Tippecanoe.

Jim's Journal

By Jim Debevec

Was sitting at the 12 o'clock Mass in St. Mary church, when at the proper time, Rev. John Kumse stood up and gave a thought-provoking homily about the word "when." He stressed the idea of we do not know "when" the Lord will call. Later that day, I couldn't get the thought of "when" out of my mind. - Especially in regards to the presidential campaign. "When will it ever end?"

I love America and the privilege to choose our leaders. But somehow the year-long presidential election process seems excessive. They should make them shorter. Instead of a year-long campaign, it should be - one week long.

Here is the way it could work: Just like John Mercina, each hopeful could write a statement, "Why I

want to be your president" in a 100 words more or less - preferably LESS. Then we go out and select ONE.

Not only is a year-long campaign too long for the voters, it's too long for the candidates. We're killing them. We don't want a President who is physically and mentally drained; we want someone who is cool and collected and fresh and ready to start the 4-year term.

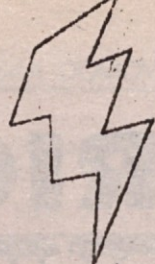
So why waste our time? WHEN is the best time for an election campaign? The first week in November. That's a good time to visit the Amish country folks and

enjoy the bounty of our beautiful country and escape all the rhetoric. The only bull we should view is the one in the meadow.

When in doubt, cop-out. "For thee explain a thing till all men doubt it"

--Alexander Pope

Comments to Jim's Journal, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103, fax to (216) 361-4088, or e-mail at ah@buckeyeweb.com

100 WORDS MORE OR LESS

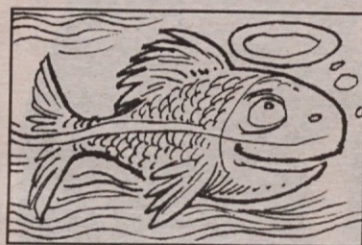
by John Mercina

CHURCH BULLETIN BLOOPERS

Just received an e-mail message with above captioned bloopers. Hope you will have a hearty laugh when you read it. I did.

- ♦ This afternoon, there will be a meeting in the south and north ends of the church. Children will be baptized in both ends.
- ♦ Tuesday at 4pm there will be an ice cream social. All ladies giving milk come early.
- ♦ A bean supper will be held on Saturday evening in the church basement. Music will follow.
- ♦ For those of you who have children and don't know it, we have a nursery downstairs.
- ♦ Remember in prayer the many who are sick of our church and community.
- ♦ Potluck supper. Prayer and medication to follow.

Comments: John Mercina, P.O. Box 99251, Cleveland, Ohio 44199

The name of the halibut fish comes from the word *holy* since it was widely used as food on Christian holy days.

Donation

Thanks to **Ted Horn** of Monterey, CA (home of the sea otters), who donated \$20.00 to the Ameriška Domovina.

Donation

Thanks to **Ivan and Pavla Hauptman** of Richmond Hts., Ohio who renewed their subscription, paid for a memorial, plus enclosed an additional \$20.00 in memory of **Pavla Arnež**.

Thanks

Thanks to **Anna and Mary Lunder** of Cleveland, Ohio who donated \$40.00 to the Ameriška Domovina.

Donation

Thanks to **Lodge Cleveland #9 AMLA** who donated \$30.00 to the Ameriška Domovina.

Holy Name Fund-Raiser

St. Mary (Collinwood) Holy Name Society will sponsor a benefit reverse raffle on Saturday, Feb. 5. Donation for the evening is \$40 per person. Dinner only tickets are \$20.

For tickets call Lou Koenig at 481-0800, Bill Kozak at 731-9373, Tony Miklich at 692-0315, or Frank Zernic at 1-440-684-1817.

How You Predict the Weather Through Your Painful Joints

Younger people often laugh when they hear an older person say, "A storm is coming because I can feel it in my joints."

Well, some older scientists were curious why they felt the same thing and looked into it. They found that storms are caused by

low atmospheric pressure. The low pressure causes the tissues cells in the joints to inflate to compensate for the lowered pressure.

The inflated cells now take up more space and therefore push against the inflamed joint causing pain - no weather report necessary.

A Table for Therese

By Rudy Flis

Last Saturday I put on a little after shave lotion, locked the door and got into a waiting car and headed for Corpus Christi and Mass.

It had been six weeks since I last prayed the Mass and I was anxious. It was great to be at Mass, healthy and with my wife.

Unable to drive, I go only where my chauffeur agrees to drive me. Of course you know my chauffeur is my wife, Therese, don't you?

After Mass we headed to the grocery store and then we went home. I was feeling pretty healthy and wanted to take Therese out to supper, to celebrate her birthday. She said, "No; you need to rest." I was hungry, my mouth was watering for food and I wasn't going to take "no" for an answer.

I convinced Therese I was good for a couple more hours, especially if we were eating. I didn't have cabin fever, but I wanted to go out to eat with Thesese, and it

was our first time out - socially.

Entering the restaurant, we could see it was packed. Therese said, "No way, Rudy."

I said, "Let me check to see how long the wait is." I spoke with the lady and then waved for Therese to come on. I followed the waitress, with Therese right behind me, asking, "How did you get seated so fast? Did you tip her?"

I breathed a sigh of relief, as Therese headed for the table where all our family sat, waiting to surprise their mom because it was her special birthday.

My daughter Susan was in charge of it all, and she did a perfect job. Thank you, Sue!

It did my heart good to be with my family and all that good food, which I must tell you I ate in moderation. Oh, yes, I think my new heart valve enjoyed the evening, also.

Thank you St. Jude.

Mixed-up Company

Can you imagine working at the following company? It has a little over 500 employees with the following statistics:

- 29 have been accused of spousal abuse
- 7 have been arrested for fraud
- 19 have been accused of writing bad checks
- 117 have bankrupted at least two businesses
- 3 have been arrested for assault
- 71 cannot get a credit card due to bad credit
- 14 have been arrested on drug related charges
- 8 have been arrested for shoplifting
- 21 are current defendants in lawsuits

In 1998 alone, 84 were stopped for drunk driving.

Can you guess which organization this is? Give up?

It's the 535 members of the United States Congress. The same group that perpetually cranks out hundreds upon hundreds of new laws designed to keep the rest of us in line.

Submitted by **Joseph F. Zelle**

Why do this? When you can do this plus save money!

Sale of All Sails

Book Now!

Sale ends March 31, 2000

Any **Norwegian Cruise Line** ship
All Itineraries--All Year Long

- *Receive a two category upgrade.
- *Second person half-off or better.

NORWEGIAN
CRUISE LINE

A division of Euclid Travel

22078 Lakeshore Blvd, Euclid, Oh. 44123
1-216-261-1050, cruise@cruisegiants.com

TO YOUR HEALTH AND LONGEVITY

By Frederick E. Krizman,
L.L.D.

(Continued)

HOSPICE

Hospice is not a new term or word. The dictionary gives the following definition: A facility or program for caring for dying persons. The term "Hospice" dates back to the medieval times.

The requirement for admission to a long term care facility were established by HIV residents. Physicians, registered nurses and therapists were given special training to familiarize themselves with the care required. Insurance carriers, began to provide for the coverage of HIV residents.

Family, including relatives, were given assistance by a Hospice team to provide care at home. Where hospice care was not available in the homes, admission to a long term care facility was made available with

residents who were diagnosed as dying.

An agreement between a long term care facility and home care were developed. Policies and procedures were developed to assist in the service between long term care and hospice agencies.

The hospice concept of comfortable, compassionate care for the dying is being developed to meet the requirements of hospice care as it relates to home and other long term care facilities.

Hospice services are available 24 hours a day, seven days a week. Bereavement is available and continues for family or those who are involved after their loved-ones have died.

The concept of comfortable and compassionate terminal care with a home-like atmosphere is changing the structure of health care to

one of compassion and a specialized tender loving care.

The spiritual atmosphere provides comfortable and simplistic surroundings with holistic are with respect and dignity and compassionate comfort and care. A patient must be terminally ill, diagnosed with a remaining life usually 6 months or less.

A family continues to play an important role in the care of hospice patients. Terminally ill patients that are living alone will find that the support of staff, volunteers and caretakers in a hospice setting fill the void that exists when living alone.

Patients of hospice who are terminally ill and require palliative, rather than curative care are made to feel as physically and emotionally comfortable as possible.

Against Misuse of Cell Phones

Editor,

Jim's Journal sentiments on cell phones and boom boxes were "right on the money." What in blazes did the owners and misusers of cell phones do before they were invented? Cell phones are great if you need to call for help when your jalopy (which is not equipped with a boom box) breaks down in the boondocks. No one wants to be stranded in an area located in a swampy forested god-forsaken place inhabited not by humans but by bears.

However, I never yet have met a bear in the wild that had a cell phone in his/her/its ear. Nor did I ever see a bear carrying a "ghetto blaster," commonly known as a "boom box." So it may be a heck of a lot quieter keeping company with bears.

I was in the long line at the post office when all of a sudden I hear this loud voice say "You need to get a hundred percent from your workers." - So I turned around and said, "I am 100%

positive that your conversation on the cell phone is irritating me and I am 100% sure that it would be best that you put it away before I do ..." Needless to say, I received hearty applause because others in the line were completely fed up with his diatribe.

People today are doing everything else in their cars (my car is elderly and a non-boom box model) except paying attention to their driving. One day I got behind a car that was being driven at a very, very, slow speed. When I got closer to the car I saw that the male driver was trimming his pencil mustache as he drove! A month later, another auto ahead of me on an expressway was weaving to and fro. - I pulled into the lane that was two lanes to the left and I was shocked to see that he was reading a newspaper on his lap and driving by steering with his knees (at 60 miles per hour).

Cell phone owners and "misusers" please, please, please, I don't want to hear

your private conversations, and please, please, please quit invading my quiet solitude. The same goes for you functionally deaf boom box people. I'd rather listen to a beautiful Slovenian song than your blasting cacophonous non-musical garbage!

Since I live in the famous (or "infamous" depending on who is making the description) Silicone Valley, the famous home of the next generation electronic marvels - I am hoping and praying that some electronic genius invents a "clicker" (similar to the TV remote) so if one of these inconsiderate cell phone misusers or a boom box player invades my space - I can conveniently "click" his electronic device off. Then I can listen to a peppy Slovenian polka without distraction, in peace, and with a smile on my face.

Thanks for Jim's fine article concerning the above subjects.

--Bill Majerle
San Jose, CA

Membership Certificate Holders ANNUAL MEETING

Slovenian Society Home
20713 Reher Avenue
Euclid, OH 44119

Sunday, February 13, 2000
at 2:00 p.m.

We invite all certificate holders and Lodge representatives to attend.
By-law changes will be acted on at this annual meeting

THE BOARD OF DIRECTORS

Cinnamon Pastry Cookies

2 ½ cup flour
1 cup finely chopped walnuts or pecans
2 Tbsp. sugar
1 stick cold butter
4-6 Tbsp. cold water
Cinnamon sugar

Combine flour, nuts and sugar in large bowl. Cut in butter with pastry knife until mixture resembles coarse crumbs. Add water a few tablespoons at a time until dough holds together, do not over moisten. Divide into two parts and refrigerate for 1 hour.

Roll out on well floured surface and cut out with cookie cutters. Sprinkle cookies with cinnamon sugar and bake at 375 degrees F. for 10-15 minutes until golden. ✕

Campbell's® Creamy Mushroom Garlic Chicken Will Help Ease A Hectic Lifestyle

(NAPS)—For most parents, the daily tug-of-war between careers and children is growing at a steady rate. According to the U.S. Bureau of Labor Statistics, in 1997, 78 percent of women with children 6 to 17 years old were working mothers.

Most parents do not want to spend much time in the kitchen when they have to juggle after-school activities and homework, which puts culinary creativity to a test.

If you are one of more than 70 percent of Americans who do not have time to think about what you are having for dinner by 4 p.m., visit the Campbell Soup Company web site at www.campbellsoup.com and register for Campbell's new Meal-mail™ service—a recipe e-mail service that delivers family-pleasing dinner ideas right to your home or office computer. Just around the time you start wondering what you will make for dinner, a quick meal solution will be delivered by 4 p.m. each day, or on a weekly basis, courtesy of Campbell's.

Campbell's Creamy Mushroom Garlic chicken, one of the thousands of recipes from the Campbell's on-line database, requires minimal preparation and will get you out of the kitchen with time to relax. This easy-to-prepare, one-dish recipe calls for just four ingredients. It is perfectly suited for those who want a satisfying meal at home but have little time to prepare it.

Campbell's® Creamy Mushroom Garlic Chicken
Prep/Cook Time: 15 min.

1 tbsp. vegetable oil
4 skinless, boneless chicken breast halves (about 1 lb.)
1 can (10 ¾ oz.) Campbell's® Condensed Cream of Mushroom with Roasted Garlic Soup
½ cup milk

1. In medium skillet over medium-high heat, heat oil. Add chicken and cook 8 min. or until browned. Set aside. Pour off fat.

2. Add soup and milk. Heat to a boil. Return chicken to pan. Reduce heat to low. Cover and cook 5 min. or until chicken is no longer pink. Serves 4.

European Festival in New York

Slavic Heritage Council of America, is presenting its yearly EUROPEAN FESTIVAL on Sunday, Feb. 13 at 2 p.m. at the Haft Auditorium - The Fashion Institute of Technology which is located at 7th Avenue and 27th Street in New York City.

Eight Slavic groups will be performing music, dances and songs of their native country. Two hundred per-

formers in authentic national costumes - what a feast for the eyes and ears of most discriminating theatergoer.

Tickets are \$20.00 for all seats. Tickets for seniors and children under 12 are \$18. They can be purchased from the performing groups or by calling in the evening (718) 631-8278 or (718) 846-0682.

--Judita Prelog
Vice President

FLICKINGER TIRE & AUTO

COMPLETE AUTO REPAIR ON ALL MAKES & MODELS
INCLUDING 4X4's, LIGHT TRUCKS & MOTOR HOMES

COMPUTER ALIGNMENT & BALANCE • SHOCKS • STRUTS
C.V. JOINTS • RACK & PINION • BRAKES • EXHAUST

Firestone

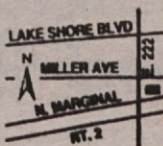
Mon-Fri 7am-6pm
Sat 7am-2pm

GOODYEAR

216 731-7100

939 E. 222 St.

CHICAGO, ILL – Illinois First Lady Lura Lynn Ryan hosted an ethnic children's holiday celebration at Shriners Chicago Hospital for Children. the event included entertainment, a Kwanzaa Ceremony, a Lighting of a Menorah, a Swedish Lucia tradition and a reception. Children from over 70 communities decorated the holiday tree with ethnic ornaments.

Pictures from left to right: Esther Nyberg, Kristine Nyberg, Mrs. Ryan, Martin Nyberg (Slovenian), Melanie Bland, Recreation Therapist of Shriners Hospital.

One of a Kind Garden Treasure

As we prepare to make the most of the next millennium as Slovenians we need to work together to keep our culture alive and growing.

We have Kres to carry on the traditional Slovenian dances from the various regions of Slovenia, Korotan, Fantje na Vasi, Jadran, the church choirs from St. Mary, and St. Vitus, and the Slovenian Young Adult Choir to keep alive a love for and to continue the celebration of Slovenian music. We have numerous Slovenian publications and Slovenian schools to cultivate a knowledge and an appreciation of the Slovenian language, history, culture, and keep us apprised of current events. Involvement in many of these groups call for specific talents and skills like music, dance, and writing. These are the groups that most of us are familiar with, and the ones with which many of us choose to become involved.

However, there is still another group in our midst that is a vehicle for cultivating and keeping our culture alive; it is the Slovenian Cultural Garden Association.

For those of us who are not musically or artistically inclined it provides an opportunity to take an active part in preserving and sharing our culture not only with the Slovenian community, but with everyone who passes the gardens whether on foot, or in the car.

It's been an ongoing challenge trying to get the gardens back to its original splendor and it's not over yet. There has been major structural damage to the gardens which will need to

be repaired before we can get to the business of planting and growing.

Fortunately, there has been an improvement in the level of understanding and cooperation between the city and the Slovenian Cultural Garden Association in this regard.

However, there is still long way to go. As we wait for the repairs to be done, we need to continue working to come up with a blueprint of what we want the Garden to look like when we're done. We need to get professional advice and get the plan down on paper. Once we have that and the damage has been repaired, we can move forward.

We will be needing as much assistance as people can offer in all areas. Slovenians should take pride in the Garden and become actively involved with the Slovenian Cultural Garden Association. We are truly blessed, the Cleveland Cultural Gardens are the only ethnic gardens and are one of a kind in our country. More people need to realize what a treasure we have in our Cultural Gardens and you can help by taking an active role in the rebirth of the Slovenian Garden.

We would appreciate any ideas and skills you may have regarding the restoration of the garden. Please show your support for our Garden by becoming a member of the SCGA. Remember, if we want future generations to share in the blessings of Slovenian culture, we need to do something about it now. One cannot reap where nothing has been sown.

--The Slovenian Cultural Garden Association

For Rent

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for Aged, off Neff Rd. - Phone: 216 531-5754 or 440-951-3087.

(x)

Wanted

Live-in aid to help care for elderly gentleman in Slovenian household. Salary, room and board. Beautiful country setting in Char-don, OH. (440) 285-3426

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

W. MAIER

DOORS

UNLIMITED

Garage door repair and replacement. Entrance and storm doors. Door openers and electrical repairs. Call (Slovenian) Walter Majer at 216 - 732-7100. Emergency pager: 216-506-8224.

PERKIN'S RESTAURANT

22780 Shore Center Dr.

Euclid, Ohio 44123

216 - 732-8077

Operated by Joe Foster

Inspirational Book Published Posthumously

MIDDLEBURG HTS.,

Ohio – Local author Stephen Majercik has just had his collection of poems, **ONE LITTLE CANDLE** edited and published posthumously by his son.

Poet Stephen Majercik was born the year after the First World War ended, and saw himself live long enough to fight in the second one. In war, some men lose their faith. Some find it. After the shooting stops, nearly all neglect it.

The faith of Stephen Majercik was not forgotten in peacetime, but strengthened. After the war, he did what so many of his generation did: he put down his rifle, went back to work, and raised a family.

But he also wrote poetry. Religious poetry. The title of this, his only collection of verse, came from the pen of his granddaughter. The collection itself was edited by his son. The poetry is not clouded by obscure symbolism, but is as plain and clear as a child's first prayer.

Written over the course of decades, composed both at work and in wartime, this is a memorable book by a man who found his faith and set it firmly at the center of all he did - or write. To read the work of, literally, a lifetime, *One Little Candle* may be purchased through the Internet from www.buybooksontheweb.com or by calling toll free (877) BUY BOOK.

Stephen Majercik was born in 1919, the child of immigrant parents from Czechoslovakia. He fought in WWII, married, and raised a family of six. He helped found both a Catholic parish and a Catholic high school before his death in 1996.

All profits from the sale of this book go to "Mary's World," a not-for-profit organization who minister to homeless and orphaned children.

There is no end to everlasting life. – Stephen Majercik

Certificate Holders Annual Meeting

Slovenian National Home

6417 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio 44103

Eddie Kenik Room (Annex Rear Entrance)

**Sunday, February 6, 2000
at 2 p.m.**

We invite all certificate holders and lodge representatives to attend.

The Board of Directors

Specialists in
Corrective Hair Coloring

tina & brenda's

HAIR SALON

5216 Wilson Mills Road

461-7989 / 461-0623

Richmond Hts., Ohio 44143

Drive in – or Walk In

BRONKO'S

Drive-in Beverage

510 East 200th St. DMH Corp.

Euclid, Ohio 44119 531-8844

Imported and Domestic Beer and Wine

Soft Drinks – Milk - Ice - Snacks

Imported Slovenian Wines

Radenska Mineral Water –

⇒ We have all Ohio Lottery Games ⇐

Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.

Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.

Owner - David Heuer

Flying Kites

By Joe Glinsek

Kites were synonymous with spring. They were always a passion with me as a boy, and still capture my interest today. Most of mine were homemade. Occasionally I'd spend the nickel for a store-bought kite, mainly to get the sticks: they were the major problem in a homemade job. It's easy to make a kite if you had the proper sticks, but making one from the slats of an orange crate could really try your patience. The crossbar was bent into a bow as the final step, and if it snapped, the whole job was ruined. That's when I learned to swear.

If a store-bought kite tangles with a tree or wires, every effort was made to retrieve those precious sticks. With a pair of these, I could teach you to make a decent kite in one lesson. After trying them to a crucifix, a perimeter of string is stretched from tip to tip around this cross. This wood and string skeleton was placed over your paper and used as a template to cut it just a bit larger than the form - enough to fold over the string and glue it down in the back of the kite.

The paper bags used by dry cleaners were perfect for kites, but newspaper could be used as a last resort. If there was no mucilage to paste the paper, you could get by with school paste or a mix of flour and water. One painstakingly sewn experiment with an old rayon slip proved to be a failure. Its weight required a gale to get it in the air, and then the string couldn't stand the strain. The amount of bow in the crosspiece required some adjusting, as did the "birdle." This was the slack loop to which your flying string was attached, and it was tied near the top of the vertical stick, and about two

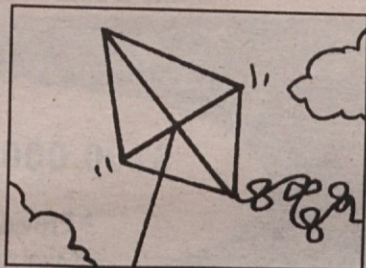
hands from the bottom. These were fine tuned and adjusted at the time of flight.

Wait a minute, the kite isn't finished yet.

The tail was a necessary appendage and although the store-bought kites were advertised as "tail-less", I never saw one fly properly without a tail of some kind. Old bed sheets from the rag bag made the best tails, and tore easily and evenly into two-inch strips. Trial and error determined how many strips you knotted together to give the kite equilibrium for the prevailing wind.

During March, there was usually a good wind for kites almost every day - enough wind to require long tails. A game of "kite war" would be waged several times during the month. Two or three kids would tie thin shards of broken glass in the knots of their kite tails. The idea was to maneuver your kite's tail into position to rub and cut the other's kite string.

This was easier said than done. Your opponent tried to evade your tail by letting out string for a sudden drop, or jerking quickly for more altitude, but the long tails eventually made a lucky, if not skillful "kill." Often, two or more kites would become tangled and drag each other down into the wires or trees. Good form dictated that you would help each other retrieve their kites or at least the sticks. Actually, we were quite civilized about these self-imposed rules. The wars took place at either end of the two vacant lots on Saranac Rd. between E. 156

High as a kite? The official altitude record for kite-flying is 12,471 feet—more than two miles high.

and 155, depending on the wind direction. It was a large area, and except for the telephone wires, the other obstructions were not very high.

Of course this game would be strictly forbidden now, as it would have been then if our parents knew how dangerously imaginative we were. Here we were, nine or ten years old, and playing with broken glass. Naturally we never advertised this fact, and aside from a minor finger cut, nothing serious happened. Our games were free and very cheap, and a lot of fun.

I've talked to grown men flying elaborate kites on Siesta Beach in Sarasota, FL. They do remarkable maneuvers, but cost about a hundred bucks. Are they having more fun than we did?

Glinsek "Grew up Slovenian in Collinwood" and now lives in Sarasota, FL. This article is excerpted from a book he hopes to have published.

Slovenian School Fund-Raiser

The Slovenian School of St. Mary's in Collinwood will hold a Breaded Pork & Roast Beef Dinner on Sunday, Jan. 30. The delicious meal will be served from 11:30 a.m. to 1 p.m.

Donation is \$10.00 for adults and \$5.00 for children.

Everyone is invited to attend this fund-raiser for a worthy cause.

FOR SALE

New Construction in Chesterland; over 5 acres. 4 bedrooms, 4 full baths, 5 car garage, full walk-out basement, plumbed for bath and kitchen. Call 440-897-HOME (4663).

Ask the Travel Expert

By Patricia Coil
Euclid Travel

Question: In your opinion, what is the most cost-effective vacation?

Answer: Cruises are one of the most economical, because you pay one price that covers your cabin, food, and entertainment on board the ship. Your only additional costs will be for tipping, alcoholic beverages, and shore excursions. Look at our web site, www.cruise giants.com for special deals and bargains.

Question: How can I avoid getting food poisoning, stomach ache, or diarrhea when I travel this year?

Answer: Well-cooked foods that have not been standing out are usually a safe bet. Depending on where you travel, you might want to purchase water purifying drops or an immersion heater to prepare drinking water or brushing your teeth. I always pack some anti-diarrhea medicine in case something doesn't agree with me.

Question: What are the advantages of taking a package tour?

Answer: Someone else does all the time-consuming

planning and arranging for you. The package tour usually includes transportation, lodging, and admission to points of interest. Call Euclid Travel, 1-216-261-1050, and let them help you find a tour that matches your dreams and your budget.

Question: I understand that I must fill out a Custom Declaration before I enter another country. When do I do that and what information is required?

Answer: Generally, it is only the head of the household, who has to fill out the form, before the plane lands in a foreign country. The form asks for names of all travelers, addresses, birth dates, passport numbers, citizenship, and the purpose of the trip. On your return you must fill out a similar form and also supply the value of any goods that you may have purchased.

If you have a question related to travel, write this newspaper or call Euclid Travel, 1-216-261-1050, mail to 22078 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123, or e-mail us@travel@euclidtravel.com and the answer will appear in this column.

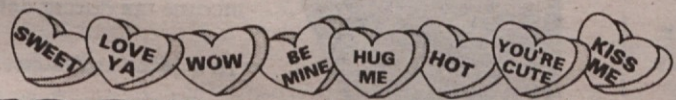
Sweats for Slovenian Trip

St. Vitus Slovenian Language School is selling quality navy sweatshirts and navy sweat-pants with the beautifully stitched logo you see above in red and white stitching. The sweats are available in adult sizes for \$20 and youth sizes for \$18 per item. A gray, long-sleeved T-shirt with navy and red stitching is also available in adult sizes for

\$15.

This is a fundraiser for the annual Slovenia trip of our graduates. Thank you to those who have already ordered. For anyone who is still interested, the items will be for sale during our annual dinner at St. Vitus on Feb. 20, or you can call me at 440-585-9224 with your order. Thank you.

--Apolonia Zakelj

SHELIGA DRUG, INC.

Your Full Service Pharmacy

6025 St. Clair Avenue

431-1035

431-4644 FAX

WE ACCEPT:

- American Express
- Discover
- MasterCard
- Visa

We bill most major insurance plans

Tom Sršen — Manager

Visit Us!

- WIC - Food Stamps
- Manufacturers Coupons

- Photo Finishing
- Package & Mailing Center
- FAX Service
- Keys Made
- Layaways
- Contact Lens Replacement

Slovenska sola pri sv. Vidu

St. Vitus Slovenian School

Kosilo / Benefit Dinner

Soup, Roast Pork or Roasted Chicken

Sunday, Feb. 20, 2000 11 a.m. to 1 p.m.

v avditoriju pri sv. Vidu - in St. Vitus Auditorium

SUPPORTERS/SPONSORS:

KSKJ Lodge #226 - Christ the King

KSKJ Lodge #172 - Sacred Heart

Odrasli (Adults) - \$10.00

St. Ignatius benefit

(Continued from page 1)

check, while KSKJ Lodges Christ The King #226 and Sacred Heart of Jesus #172 will provide an additional \$1,000 to the marching band. Another \$1,000 in matching grant monies from KSKJ Lodges #226 and #172 will be provided to *Slovenska šola pri sv. Vidu* (St. Vitus Slovenian School) for participating and assisting at the benefit dinner. This will conform with the purpose and spirit of this year's KSKJ matching grant program targeted to youth oriented events.

In summary, an estimated \$10,500 in gross revenue from all sources should be realized from this event. It is estimated that for a cafeteria-style dinner, this is believed to be a record amount of gross revenue raised for a one-day event.

An estimated 60-to-70 band members along with another 60 parent volunteers with members from the two respective KSKJ lodges and parishioners of St. Vitus Church, helped at this event.

Guests at the dinner made many of the following remarks: "A beautiful church." "Great religious art work." "Well behaved and pleasant students." "Great cooperation between parents." "We had a great time helping and experiencing something new." "Thanks for the great food and company." "We can see why you are so proud of this parish." "We aren't from this parish, but were made to feel at home and welcome." "Thanks for the live music. It was something really different."

The net proceeds from the benefit dinner will be used by the St. Ignatius High School Marching Band to purchase replacement

Cooking up another delicious meal for St. Vitus-sponsored St. Ignatius Band Uniforms fund-raiser on Jan. 16, are, left to right, Ivanka Kosir, Sue Music, and Minka Cugelj.

equipment and uniforms, in addition to ongoing operating expenses to run a program for the 100+ band members and flag corps members.

The St. Ignatius High School Marching Band Boosters is under the leadership of Raymond Krakovsky, president; Michael Granito, vice president; Donald Kalfas, treasurer; and Carla LiCastro, secretary; and John Konicek, band director.

Coordinating the KSKJ Lodges matching grant and volunteer work was Frank Sega, Draga Gostič, Angela Bolha, Ray Zak, and Ron Zak.

The American Slovenian community showed its best and true colors this day with leadership, effort, and cooperation to a much broader community in northeast Ohio.

A pleasant side benefit from the benefit dinner was the donation and collection of over 26 grocery sized

bags containing various canned and dry food goods. Recipients were the St. Vitus Parish Food Bank and the West Side Catholic Center. The dinners and collection of food only occurred due to notification in *Ameriška Domovina* (American Home), Our Voice (AMLA), KSKJ Voice, News Herald, Plain Dealer, Euclid Sun Journal, and announcements by Tony Petkovsek Jr., Joey Tomsick, Friends of Slovenian Hour (Ed Mejac), and Slovenian Hour (Tony Ovsenik).

St. Ignatius High School was established in 1886. It is the Cleveland based high school Jesuit college preparatory school for young men in northeast Ohio. Current enrollment is an estimated 1,350 students. Nearly 99% of all graduating seniors go on to a college or university. The football team won the Division I State of Ohio championship in December 1999. St. Ignatius High School has had numer-

ous national merit semifinalists and finalists. Father Robert Welsh, SJ, is president, and Mr. Richard Clark is principal.

St. Vitus Parish was established in 1893 as the first American Slovenian Catholic parish in the state of Ohio and diocese of Cleveland. Father Joseph Božnar is the sixth and current pastor. An elementary school has been in continuous operation since 1902. A Saturday Slovenian Language and culture program has existed since the early 1950s.

In addition, a Food Bank, senior ministry, and financial grant program for parishioners attending tuition paying schools from grades 9-to-13 are some of the parish programs in action at St. Vitus. The Mihevc Grant Program has provided nearly \$250,000 in grant assistance since 1990 with over 1,000 volunteer hours given to the parish and broader community each year.

--Stane Kuhar

Coming Events

Sunday, Jan. 30

Breaded Pork & Roast Beef Dinner at St. Mary's (Collinwood) school hall from 11:30 to 1 p.m. Adults: \$10; children \$5. Sponsored by St. Mary's Slovenian School.

Friday, Feb. 4

Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St., Cleveland 7:30 - 11:30 p.m., featuring Dan Peters.

Feb. 4, 5, and 6

Ski Windham, New York. For info. call Ivan Kamin 718 424-2711.

Wednesday, Feb. 9

Lecture "Slovenian Literary Language" by Dr. Vladimir J. Rus, 7 p.m. at Slovenian Society Home (lower hall), 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. Sponsored by Slovenian American Heritage Foundation.

Friday, Feb. 11

Dance at West Park Slovenian Home, 4583 W. 130 St., Cleveland 7:30 - 11:30 p.m., featuring Wayne Tomsic.

Sunday, Feb. 13

Slovenian Mission Circle sponsoring annual chicken roast-beef dinner in St. Vitus Auditorium from 11 a.m. to 1 p.m. Adults \$10, children \$5. Tickets at parish office.

Sunday, Feb. 20

Slovenian School of St. Vitus Benefit Dinner featuring soup, roast pork or roasted chicken from 11 a.m. to 1 p.m. in St. Vitus Auditorium. Adults \$10.

Saturday, Feb. 26

St. Clair Rifle Club hosting dinner dance Lovska Večerja, 6:30 p.m. All welcome. For tickets call 942-4025.

It's Cool to be Slovenian

HAVE YOUR LOVED ONE FEEL SAFE & SECURE BEFORE THE WINTER WEATHER ARRIVES...

The Manor
Independent Apartments

Family House
Assisted Living

The Health Care Center
Skilled & Intermediate Care

Gateway Retirement Community
Three Gateway Drive
Euclid, Ohio 44119
(216) 486-2850 Fax (216) 481-5155

BRING THIS COUPON AND RECEIVE ONE MONTH FREE RENT

AT GATEWAY MANOR WITH THE SIGNING OF ANY NEW "ANNUAL LEASE"

CALL TODAY (216) 486-2850
Offer Expires , 2000

(Offer expires after February 15, 2000)

Equal Opportunity Housing

WANT MORE RETURN?

\$100,000* One Time Deposit

- Provides a monthly income of \$480.72 for 5 years. This is an annual income of \$5,768.64
- All interest accumulates free of income tax during deferral period
- In a 28% tax bracket this provides an annual after-tax income of \$5,579.74
- Current account value end of 5th year \$100,000
- Only \$188.90 in taxes due each year
- Total Return \$128,843

"A Financial Family That Feels Like Home"

*MINIMUM DEPOSIT \$20,000

For More Information
Call Kevin Ostrowski at
1-800-940-8780

American Slovenian Catholic Union
2439 Glenwood Avenue, Joliet, IL 60435

*7.25% guaranteed for one year.

Death Notices

LOUIS HORVATH

Louis S. Horvath, a former journalist and retired Nela Park supervisor of advertising publications, died Friday, January 21 at Mount St. Joseph nursing home. He was 83.

Mr. Horvath was an information specialist for the United States Radiological Laboratory in California and a technical writer-editor for scientists at Los Alamos, NM. He worked at General Electric Co. at Nela Park in 1954. He retired in 1979.

He was born in Portsmouth, Ohio. His family moved to Cleveland after his father died during the flu epidemic of 1918. His mother died in 1924. Mr. Horvath then lived with relatives and at Parmadale. He graduated from Cathedral Latin School in 1934.

He worked as an orderly and lived at St. Vincent Charity Hospital while he attended John Carroll University, where he received a degree in 1938. He then worked as a staff correspondent for International News Services until he joined the Army during World War II. He was a Signal Corps captain and a cryptographic officer when he was discharged five years later.

Mr. Horvath was a long-time member of St. Margaret Mary Catholic Church in South Euclid, where he lived. He served as Eucharistic minister. For more than 40 years, he was a member of the Oblats of St.

Benedict at St. Andrew Abbey in Cleveland.

He married Olga Centa in 1950.

In addition to his wife, Mr. Horvath is survived by daughters, Mary Lou Fuhry of Parkman Township and Irene McAllister of Monaca, Pa., a son, Louis S. Jr. of Rochester, NY; and nine grandchildren.

Services were at 10 a.m. on Tuesday, January 25 at St. Margaret Mary Catholic Church, 4217 Bluestone Rd., South Euclid 44121.

Memorial donations may be made to the church or to St. Andrew Abbey, 2900 Martin Luther King Jr. Dr., Cleveland 44104, or to a charity of the donor's choice.

CIRIL GRILL

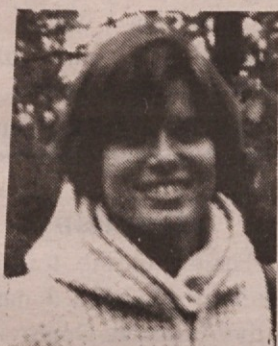
Cyril Grill, 95, Ljubljana, Slovenia, passed away on Tuesday, January 11, 2000.

Mr. Grill is survived by wife, Frances; sister Ivanka Yerina (Slovenia); sister Mary Grill Strazisar, Euclid, Ohio; and children and grandchildren.

He was preceded in death by brothers and sisters Anton (Geneva, OH) Ludvik (Argentina), John, Frank, Angela Merela, Tinca Dezman, Pepca Pozar (Slovenia).

In Memoriam

17th Anniversary

Mary Ann Jerse-O'Connor, M.D.

June 23, 1954 -
January 31, 1983

Sadly missed by:
Joseph M. O'Connor, husband
Joseph and Mary Jerse, parents
Father Bill, Joe (Nella), and Ed (Shannon), brothers and sisters-in-law
Juliana, Teddy, Mairin Anne, and Amalia, nephew and nieces.

Thanks

Tony Abolnar a resident of the Slovene Home for the Aged wishes to express his MANY THANKS to:

Mr. and Mrs. Hinko Zupancic

Mr. and Mrs. Durjava

Mr. and Mrs. Zupan

Mr. and Mrs. Dejak

God Bless You All!

CARST-NAGY Memorials

15425 Waterloo Rd.

481-2237

"Serving the Slovenian Community."

In Loving Memory of the 9th anniversary of of the death of

Frank J. Godic

January 28, 1991

*God watched you as you suffered,
He knew you had your share;
He gently closed your weary eyes,
And took you in His care.*

*Your memory is our keepsake,
With that we'll never part;
God has you in His keeping,
We have you in our heart.*

Sadly missed by

Rev. Frank Godic and
Roger - sons
Bonnie Simmons and
Clare Miller,
daughters
and families

In Memory OF THE DEATH OF

Joseph Grdina

who died on January 12, 1974

Missed by:

Sister: Antonia Mazi
and Brother: Ivan
Sons: Joseph and Anthony
Daughters-in-Law:
Mary and Betty
Grandchildren - and
Great-Grandchildren

For the best sounds
of Slovenia

Listen to

THE SLOVENIAN HOUR

On 50,000 Watt
WCPN Cleveland Public Radio

90.3 FM
Saturdays 9-10 pm

for Requests call

Tony Ovsenik

440-944-2538

Donation

Thanks to St. Mary's Alumni (Holmes Ave.), Cleveland who donated \$25.00 to the American Home newspaper.

Bishop Pevec celebrates at St. Christine

Bishop A. Edward Pevec will be celebrating the 11 a.m. Mass on Sunday, April 30 at St. Christine Church in Euclid, Ohio in observance of his 50th Anniversary of ordination and his 75th birthday.

In Loving Memory

Of the 16th Anniversary
of the death of our Husband,
Father, Grandfather,
and Brother

Louis J. Godec

died Jan. 17, 1984

*Your memory is our keepsake,
With which we will never part.
Though God has you in His keeping
We always have you in our heart*

Sadly missed by:
Wife — Frances
and Family

Shrine Novena

The first Novena of the new millennium at Our Lady of Lourdes Shrine, Chardon Road, Euclid, Ohio will be held from Thursday, Feb. 3 through Friday, Feb. 11.

The Novena will be conducted by the Rev. Scott Haig, SSS, the Associate Pastor of St. Paschal Baylon Church. The evening service will begin with the Rosary at 7 p.m., followed by celebration of Mass, homily, and Novena prayers.

"See everything. Overlook a great deal. Improve a little."
—Pope John XXIII

In Loving Memory Of the 9th Anniversary

Michael M. Kolar

Jan. 29, 1991

*It broke our hearts to lose you,
But you did not go alone;
For part of us went with you,
The day God took you home.*

Sadly missed by
daughters, sons
grandchildren and
sister Anne Larko
and remaining relatives

Visit us...

**Dr. Mirko Vombergar
D.D.S.**

6551 Wilson Mills Road
Mayfield Village, Ohio 44143

Call for your appointment 1-440-473-4746

Office Hours - by appointment only.
Saturday and evening hours available.

We also speak SLOVENIAN!

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted

Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Zelev Funeral Home

MEMORIAL CHAPEL

LOCATED AT

452 E. 152 Street

Phone 481-3118

Family owned and operated since 1908

Polka Cruise 2000 Launches Over 525 Fans

By Michael Benz

Kollander World Travel is sailing with Carnival Cruise Lines "Elation" super-liner ship, January 16-23 from the West Coast, Los Angeles, to the Mexican Riviers of Puerto Vallarta, Mazatlan and Cabo San Lucas.

The 525+ people who signed up will be entertained by three outstanding bands: California's Polka Power - Gary Seibert; Chicago's Versatones - Eddie Blazonczy; and Youngstown's popular Joe Fedorchak; plus guests: Canada's Walter Ostanek, Euclid's "smiling" Joey Tomsick, and Kollander's own "dean" of polka disc jockeys, Tony Petkovsek.

Regular dance parties are being held in the main Mikado Showroom Lounge and on the Lido Deck at the outdoor Main Stage. An innovative platter party will be held, too, in the Jekyll & Hyde Dance Club (disco) featuring the latest available requested CD selections of the polka stars aboard. Other guest passenger-musicians will also be asked to perform strolling and also on stage. What a jam session.

With polka fans and bands from throughout North America, the largest contingency (about one half) is coming from various parts of California. A meeting of key polka fans from coast to coast will take place while at sea. Kollander's "Polka Tour Headquarters" will report on this in future releases.

Polka radio promoter Tony Petkovsek of WELW and a partner in the travel business, initiated the very first polka band tour to Hawaii in 1969 with the former Bob Timko Orchestra and then to Europe and Slovenia in 1970 with the former Richie Vadal Orchestra.

Polka Cruise 2000 is one of the largest organized national groups for the family owned agency of Kollander which has been in business since 1923, or for some 77 years. By the way, approximately 77 will be going from the Cleveland and Youngstown, Ohio areas.

So with the new millennium it will be time for (as the term "elation" implies) raising the spirits in a happy and joyful manner on the one and only "Polka Cruise 2000."

Story of 'Jack on St Clair Polka'

"Jaka na St. Clairu Polka
Composer - Matt Hoyer
(Based on a theme by J.N. Kral)

Decca Records 1951, Eddie Habat and His Polka Orchestra. Flip side: Old Country Wedding (Pillow Dance)

Eddie Habat - accordion;
Frank Jensen - tenor saxophone; Frank Piccirillo - piano; Eddie Hrvatin - bass; Al Tercek - drums; Georgie Cook - banjo.

Just as Cleveland-Style musicians drew heavily on the work of pioneer Matt Hoyer in building the core Cleveland-Style polka repertoire, so did Matt draw upon German and Austrian military marches in his search for melodic lines that were readily adaptable to the style of polka music he was developing.

All three parts of Hoyer's 1927 recording, "Jaka na St. Clairu Polka" were derived from an Austrian regimental piece, *Bruker Lager-Marsch* written by Johan Nepomuk Kral (Opus 50) sometime prior to 1900.

A standard by the time Cleveland-Style Polkas hit their national stride, "Jack on St. Clair" was recorded in 1951 by Eddie Habat and Johnny Pecon for Decca and Capitol, respectively. In this highly competitive environment, Habat's "Jack" hit the street first and ultimately prevailed in preserving

Hoyer's title as definitive, while Pecon's capitalized on a not so subtle gimmick in renaming the tune "Goose Polka."

Fast, lively, and powerful, Habat's Decca release epitomized Cleveland-Style Polkas at their youthful best. With Eddie and saxophonist Frank Jensen storming at the vanguard and the seamless Habat rhythm section driving like a V-8 at peak performance, "Jack on St. Clair" could leave you breathless.

The popularity of Pecon's Capitol version was "boosted" - so to speak - by a different technique. At the behest of music publisher Bill Gale, Pecon's musicians let out a startling series of falsetto "Whoops" during the recording, suggesting the idea "behind" the tune's renaming.

Not to be outdone, Habat's publisher, Ronson Press, added a caricature on the cover of the "Jack on St. Clair" sheet music depicting a man standing on St. Clair Avenue holding a basket containing none other than - you guessed it - a goose!

Who was Jack? And why was he on St. Clair? Was "Bruker Lager" to be found in any of St. Clair's many taverns? Who knows? But polka music is richer for it.

National Cleveland-Style
Polka Hall of Fame Awards
Show booklet

Correction

This year Bishop A. Edward Pevec will be celebrating 50 years as a priest.

The first observance of this will take place at St. Christine Parish in Euclid, Ohio on **Sunday, April 30.**

On **Sunday, May 28,** Bishop Pevec will also celebrate his 50th anniversary with a Mass at his home parish of St. Vitus.

Knock, knock.
Who's there?
Ice Cream.
Ice Cream who?
Ice Cream until I get my way.

Send your (better?) jokes to ah@buckeyeweb.com or snail mail: Jokes: 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103; fax: 216 361-4088.

Albie's Slovenian Place

Reopens with Tasty Cuisine

After an absence of a couple of months due to the Thanksgiving and Christmas holidays, Albie Somrak is at it again. It was not the expected end of the world, by the way.

But Albie wants you to remember the first one we celebrated in the new millennium. It's the last Thursday of the month shindig. Service is from 5 to 7 p.m. January 27 at Albie's Place Restaurant.

A Slovenian cuisine is guaranteed to put you in high spirits.

Slovenian soup (juha dneva) will start calming your hungry appetite, followed by a salad. You will

have a choice of meats and vegetables, all that so you can satisfy those ravenous pangs. Good old Slovenian strudel will complete the dinner.

Joe Novak with Slovenian button-box accordion will be playing your favorite polka and waltz tunes. You don't have to be Slovenian to enjoy good company, either. And everyone is welcome.

However, reservations are necessary. Call Alberta Jarc at (216) 289-0836 at Albie's Place Restaurant, 26250 Euclid Avenue, in Euclid, Ohio.

Na svidenje ob snidenju!

--Jože Zelle

Donations

Thanks to the following for their generous donations to the Ameriška Domovina:

John Limoni, West Allis, WI -- \$10.00

Mary Coffelt, Milwaukee -- \$10.00

Anthony Segal, Wadsworth, Ohio -- \$10.00

Marija Marolt, Cleveland -- \$10.00

Marija Jerse, Windsor, Ontario -- \$5.00

Klesin Family, Ridge-wood, NY -- \$5.00

Isabella Dejak, Eastlake, Ohio -- \$10.00

Tony Vogel, Euclid, Ohio -- \$5.00

Frank and Metka Dejak, Euclid, Ohio -- \$5.00

Anton Veselic, Maple Hts., Ohio -- \$10.00

Mr. and Mrs. John Lekan, Parma, Ohio -- \$10.00

Anna Marie Marinch -- Las Vegas, NV -- \$10.00

Nace Omahen, Euclid, Ohio -- \$10.00

Charlie and Majda Loncar, Willoughby Hills, Ohio -- \$15.00.

Bunsek, Michael of Bellwood, Ill. -- \$5.00

Frances Petrich, Eastlake, Ohio -- \$10.00

Stanley Trauner, Waterford, WI -- \$10.00

Bart Slak Upped

Congratulations to **Bart Slak** who was appointed vice president, finance and operations of Bill Brokaw Advertising Inc.

Slak oversees the agency's financial reporting, budgeting, asset and cash management, tax planning and compliance as well as its operations and employee benefits. He has a business degree, magna cum laude, from John Carroll University.

Slovenian Anton Nanut helps with Monterey Symphony breakthrough

Taken in part from review
By **Barbara Rose Shuler**
Monterey County Herald

MONTEREY, Calif. - October 19 - The Monterey Symphony has broken a 54-year sound barrier at Carmel's Sunset Center with its first opera presentation - Beethoven's "Fidelio." The ensemble accomplished this ambitious project through the combined efforts of a fine team of artists guided by acclaimed Slovenian conductor Anton Nanut and veteran opera and stage director Vern Sutton.

Nanut currently holds the posts of music director of the Udine Philharmonic in Italy and principal guest conductor of the German Chamber Symphony in

Frankfurt. He is a popular guest conductor throughout Europe and Mexico. In this country he has appeared numerous times at Carnegie Hall. (Nanut retired last year as the music director of the Slovenian Radio Symphony after 18 years as its head. During his time with this prestigious orchestra based in Ljubljana, the capital of Slovenia, Mr. Nanut concentrated on recordings for the State radio and television network.)

The maestro has skillfully led the orchestra through an adroitly abbreviated score, which Sutton enhanced with clever, minimalist staging that ideally suited the concert setting of the program.

Nanut began the all-Beethoven program by con-

ducting a taut, exciting performance of the Symphony No. 5 in C minor, which established a mood of majestic romanticism that provided a splendid segue to "Fidelio." The orchestra seemed responsive to and comfortable with Nanut's direct, clean style of conducting, delivering a strong, satisfying version of the masterwork.

"Fidelio," the only opera Beethoven wrote, tells the story of Leonore, whose husband has been imprisoned for a crime he didn't commit.

Talented San Francisco Slovenian singer Diane Fir, soprano, also participated in the program.

Thanks to Pechaver of Rancho Cordova, CA for submitting this article.

American Home on Web

You can e-mail notices, articles, information directly to the American Home newspaper at

ah@buckeyeweb.com

— Vesti iz Slovenije —

Stranki SDS in SKD privolili v volilno koalicijo – SLS še zunaj

Pretekli teden sta najvišja organa tako SDS kot SKD potrdila sporazum za skupen nastop na bližajočih se parlamentarnih volitvah. Sedaj je v ospredju pozornosti in tudi zanimanja vprašanje o SLS in njenem domnevem sodelovanju v tkim. "Novem Demosu" koaliciji oziroma še bolj, ali bo res prišlo do združitve SLS s SKD.

Preteklo soboto sta se na štiri oči srečala predsednik SLS Marjan Podobnik in predsednik SKD Lojze Peterle. Baje sta pregledala od točke do točke podrobno vse, kar je bilo doslej pripravljenega za združitev teh strank. V ponedeljkovem *Delo fax*-u poroča Mateja Babič: "Njuni pogovori so ocenjeni kot zelo konstruktivni. Po naših informacijah naj bi bil Podobnik med drugim zatrdil Peterletu, da namerava ljudska stranka oditi iz vlade in da ji je resnično veliko do čimprejšnje združitve." Novinarka dodaja, da naj bi se vodilni v SLS sklenili, da pride do združitve v naslednjih tednih, da pa so v SKD o tem še vedno skeptični.

Zunanji minister Boris Frlec odstopil – Na njegovo mesto imenovan Dimitrij Rupel

Pretekli teden je podal svojo ostavko zunanji minister Boris Frlec, ki je to funkcijo imel dve leti in štiri mesece. Premier dr. Janez Drnovšek je ostavko takoj sprejel in kmalu nato imenoval za Frlecevega naslednika Dimitrija Rupla, sedanjega veleposlanika v ZDA. Kot kaže, bo imenovanje brez posebnih težav potrdil parlament. Tokov *Delo fax*: "V obrazložitvi predloga za novega zunanjega ministra je premier Drnovšek poudaril, da ima Rupel ustrezno strokovno znanje in izkušnje za opravljanje funkcije ministra za zunanje zadeve ter dobro pozna sistem in delo državne uprave. Rupel, sicer profesor svetovne književnosti in sociologije, je sicer doktori-

ral iz sociologije, odlikuje pa se tudi po znanju tujih jezikov, je zapisano v sporočilu za javnost. Od leta 1990 je vodil t. i. republiški odbor za mednarodno sodelovanje, istega leta pa je bil imenovan za ministra za zunanje zadeve; MZZ je vodil do leta 1993, ko je bil izvoljen za poslanca v DZ. Od leta 1995 do 1997 je bil župan Mestne občine Ljubljana, leta 1997 pa je bil imenovan za veleposlanika Republike Slovenije v ZDA." Članek izpod Ruplovega peresa, ki je bil objavljen sredi decembra v sobotni prilogi *Dela* in ki izraža njegove novejšje poglede, je ponatisnjen v današnji AD.

V dosedanjih razpoložljivih komentarjih do tega poročanja ni zaznati, kdo naj bi bil Ruplov naslednik v ZDA.

Dr. Ernest Petrič bo nastopil službo pri Združenih narodih aprila letos

V torek je predsednik Slovenije Milan Kučan podpisal ukaz o odpoklicu Danila Türka, veleposlanika Slovenije pri Organizaciji Združenih narodov, in o imenovanju dr. Ernesta Petriča na ta položaj. V zadnjem času je bil Petrič državni sekretar za multilateralo na zunanjem ministrstvu, pred tem, v letih 1992 do 1997, je bil prvi slovenski veleposlanik v ZDA. Vodenje stalne misije Slovenije pri OZN naj bi Petrič prevzel aprila letos.

Mašni kelih za papeža Janeza Pavla II.

Pretekli teden so veleposlanik Slovenije pri Sv. sedežu dr. Karl Bonutti, predstavnik vladnega odbora za lanskega papežev obisk v Sloveniji Marija Ribič, direktorja Rogaška Crystal Davorin Škrinjarič in Dekorja Kozje Jože Božiček papežu Janezu Pavlu II. v zahvalo za njegov obisk v Sloveniji septembra lani izročili spominski mašni kelih Antona Martina Slomška. Avtor tega unikata v bakreni gravuri, ki je izdelan iz enega samega kosa stekla, je Franci Černelič, glavna mojstrica pa je bila Tanja Valenčak.

LJUBLJANSKI NADŠKOF-METROPOLIT DR. FRANC RODE SPREJEL DIPLOMATE, ki so akreditirani v Sloveniji. Novoletno srečanje je nadškof Rode pripravil 15. januarja. Letos je nadškof prvič povabil diplomate k maši v ljubljansko stolnico in v škofijski dvorec. Nadškof je diplomate nagovoril v veliki dvorani nadškofijskega dvorca (foto) in med drugim, da je potrebno poiskati pravo rešitev razmerja med Cerkvijo in državo, in še, da je druga naloga včlenitev Slovenije v Evropsko zvezo. Za sprejem in dobre želje se je nadškofu zahvalil avstrijski veleposlanik dr. Gerhard Wagner (desno na fotografiji).

Iz Clevelanda in okolice

Slovenska šola M.V. vabi—

To nedeljo ste vabljeni na kosilo Slovenske šole pri Mariji Vnebovzeti, Kosilo bo v šolski dvorani in postregli bodo s pohanimi zarebrnicami in govejo pečenko, to med 11. in 1. uro popoldne. Cena kosilu je \$10 za odrasle in \$5 za otroke. Ves dobiček bo porabljen za potrebe šole.

Misijonsko kosilo—

Misijonska znamarska akcija (MZA) prireja svoje letno kosilo v nedeljo, 13. februarja, v šolskem avditoriju pri Sv. Vidu. Postregli bodo s piško in govejo pečenko in to od 11. dop. do 1.30 pop. Cena kosilu za odrasle je \$10, za otroke \$5. Nakaznice lahko kupite v župnijski pisarni ali pri članih MZA, dobile se bodo seveda tudi pri vходу v dvorano. Kosilo se bo tudi lahko vzelo domov oz. "take-out". Za slednje pridite v društveno sobo.

Novi grobovi

Frank A. Lipold st.

V torek, pet dni pred svojim 74. rojstnim dnem, je na svojem domu v Euclidu umrl Frank A. Lipold st., rojen v Trinidadu, Colorado, prej živeč v Clevelandu, zadnjih 40 let pa v Euclidu, mož Marie, roj. Baird, oče Franka, 5-krat stari oče, brat Albina, Williama, Lucy Glavac, Ann Frattianne in že pok. Anthonyja, zaposlen 38 let pri Fisher Body obratu v Euclidu, do svoje upokojitve l. 1981, član AMLA. Pogreb bo v soboto, 29. jan., v oskrbi Cosicevega zavoda na 28890 Chardon Rd. s sv. mašo v cerkvi sv. Felice dop. ob 10h s pokopom na Vernih duš pokopališču. Ure kropjenja so nočoj od 7. do 9. in jutri, v petek, pop. od 2. do 4. in zv. od 7. do 9. Družina bo hvaležna za darove v pokojnikov spomin Slovenskemu domu za ostarele, 18621 Neff Rd., Cleveland, OH 44119.

Ciril Grill

Dne 11. januarja je v Ljubljani, Slovenija, umrl 95 let stari Ciril Grill, zanj žalujejo sestra Ivanka Jerina (Slov.) in Mary Strazisar (Euclid, O.), otroci in vnuki, že pokojni so bratje in sestre Anton (Geneva, O.), Ludvik (Argentina), John, Frank, Angela Merela, Tina Dežman, Pepca Požar (Slovenija).

Koristen obisk—

Od preteklega četrтка do sobote se je v našem mestu mudila skupina vodilnih delavcev pri raznih nevladnih organizacijah v Sloveniji. Srečali so se s številnimi tukajšnjimi ustanovami, obiskali so tudi nekaj slovenskih ustanov, med njimi sta bila Slovenski dom za ostarele in gl. urad Ameriške dobrodelne zveze, srečali so se tudi s konzulom Antonom Gogalom, v petek zvečer so bili gostje Augusta Pusta z ženo, kjer so se srečali še z drugimi rojaki. V nedeljo so se vrnili v Columbus, to soboto pa se vrnejo v Slovenijo. V Ljubljano bodo šli v poznem marcu tisti, ki so jim tu posredovali informacije ter "šolanje" nadaljevali.

Občna zbora—

Ta letni čas imajo slovenski narodni domovi svoje letne seje. Tako bo letna seja Slovenskega narodnega doma na St. Clairju v nedeljo, 6. februarja, ob 2. uri pop., sicer v prizidku (annex). Naslednji teden, 13. februarja, prav tako ob 2. uri pop., bo letna seja Slovenskega društvenega doma na Recherjevi ulici v Euclidu. Vabljeni so lastniki certifikatov in zastopniki društev, ki lastujejo certifikate.

Krofi in rezanci—

Oltarno društvo pri Sv. Vidu bo imelo prodajo krofov in rezancev v soboto, 5. februarja, od 8. zj. dalje, v društveni sobi. Pridite in pokupite vse!

Kosilo lepo uspelo—

Kosilo v dobrobit godbe višje šole sv. Ignacija, ki je bilo preteklo nedeljo pri Sv. Vidu, je krasno uspelo. Serviranih je bilo kar več kot 720 kosil. Še so ljudje!

Predavanje—

V sredo, 9. februarja, bo o zgodovini slovenskega literarnega jezika govoril dr. Vladimir Rus. Predavanje bo v spodnji dvorani SDD na 20713 Recherjevi ulici v Euclid in se bo pričelo ob 7. uri zvečer. Večer sponzorira Slovenian American Heritage Foundation, vstopnine ni, po predavanju in vprašanjih bo na voljo lahko okrepčilo. Vsi vabljeni!

Spominski dar—

G. Jožef in ga. Rosalie Selan, Wickliffe, O., sta darovala \$40 v podporo našemu listu, v spomin g. Selanove mame Kristine Selan. Iskrena hvala.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 – Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec – Publisher, English Editor
Dr. Rudolph M. Susel – Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Kosir

NAROČNINA:

Združene države Amerike in Kanada:

\$30 letno za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 letno (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent currency
Slovenia: \$160 per year (air)

AMERICAN HOME (ISSN 0164-680X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 3

Thursday, January 27, 2000

Jože Wakounig

Celovec, Avstrija

Nekaj skromnih želj za leto 2000

Razumljivo je, da si vsakdo želi vse najboljše za prihodnost. Tako sebičen sem, da zase in za svoje želim vse najboljše. Jasno da tudi za tiste, ki so mi blizu. Pravzaprav čisto vsem želim vse najboljše, tudi njim, s katerimi sem navzkriž. Ali se bojo te moje želje uresničile, ne vem. Upam, da se bojo, a bojim se, da se ne bojo. Vse to pač ni le v mojem. Imam tudi nekaj drugih želj, take, ki niso omejene koj na moj osebni in zasebni krog.

Prva želja je, da bi se ljudje odkrito in pošteno prizadevali za zdrav mir, za mir v spoštovanju in enakopravnosti. Iz takega miru rasteta resnični napredek in prava blaginja. Tak mir seveda vsebuje spoštovanje do matere narave. Trpinčena nas vse pogostejše svari, naj bo hlastanju in pehanju za napredkom in dobičkom upoštevamo prastare svete zakone, ki nam jih je dala sama. Mnoge naravne katastrofe je zakrivil človek, ker se je pregrešil proti materi naravi.

Vodilnim želim vso tisto modrost, ki odlikuje ljudi, kateri se v resnici zavedajo svoje moči in oblasti. To niso divji in tiranski oblastneži, prepolnjeni z nadutostjo in napuhom, ki vrejeta iz globin manjvrednostnih občutkov; maščevalnost, izrodek sovraštva, jim zapira jasni pogled in zamgljuje razum, tako da niso več zmožni trezne presoje. Ko bi se mogočni tega sveta (bili) zavedali resnične svoje moči in s tem izjemne odgovornosti za sebe pa za sočloveka, bi se (bila) na večini listov zapisala povsem drugačna zgodovina človeštva. Tako pač imamo, kar imamo. Ni najslabše, od najboljšega pa je krepko oddaljeno.

Leto 2000 bo prineslo moji ljubi Koroški nekaj zgodovinskih obletnic. Spominjali se bomo 45-letnice Avstrijske državne pogodbe od 15. majnika 1955, 55-letnice konca druge svetovne vojne in vojaške zmage nad nacizmom pa fašizmom, 10. oktobra bomo obhajali 80-letnico koroškega plebiscita. Vseeno, kak bo spomin in kako bo to obhajanje, bojim se, da bo lepim besedam navkljub vse skupaj le bolj zazrto v preteklost. So pa vsi trije dogodki resen opomin. Velika zgodovinska zareza leta 1945 na žalost ni postala os, da bi se okoli nje svet zavrtel resnično bolje. Pijani od uspeha so zmagovalci pozabili postaviti boljše temelje prihodnosti; morda pa tega v svoji pijanosti niti niso bili zmožni. Ta pijanost je vzela jasni pogled in čut za prihodnost. Koroški Slovenci smo takrat zamudili zlate priložnosti za utrditev in okrepitev svojega obstoja. Tako še vedno čakamo uresničitve člena 7 ADP, tako se okoli 10. oktobra leto za letom čutimo postavljene v kot poražencev in sprejemamo udarce; ta pa oni se celo dobro počuti v svoji bolečini. Oškodovani smo vsi, Korošci obeh narodov.

(nadaljevanje na str. 12)

Novice iz milwauškega SKD "Triglava"

Po gorah je ivje, po dolinah je mraz... Tako nekako pojem stara pesem. Tudi na našem Triglavskem parku je končno zapadel sneg in drevje se je ogrnilo z ivjem tako, da izgleda kot v pravljici.

Odkar je bilo za zimo vse počiščeno in pospravljeno, je bil Park kar nekako zapuščen. Dolgo ni bilo snega in jezero ne zadosti zamrznjeno, da bi se drsali. Leseni godec s harmoni-

življenje v zadnjem stoletju. Predstavili so nekaj naših velikih mož, dve vojni, samostojnost, predvsem pa naše življenje na Parku – del naše nove domovine. Obiskovalci so se ustavljali, pokazali zanimanje in se seznanjali s Slovenci.

Potem je bil čas za prihod sv. Miklavža. Naš predsednik Leon je za uvod prikazal slike iz zimskega in poletnega življenja v Parku. Otroci so zaigrali

JANKO LIMONI – MIKLAVŽ

ko, ki je stal vse poletje pri drevesu, spi nekje v garaži, pa tudi medved pri dvorani, ki ga je pred več leti izrezal naš umetnik Joško Cimrmančič, je zadremal.

Ne pa naš mlajši rod! Koncem novembra so sodelovali pri milwauškem Folkfair in pripravili razstavo, ki je prikazala slovensko

na klavir in violino in zvočenje je nazanilo Miklavža in njegovo spremstvo.

Ker je bil naš redni Miklavž letos zaradi padca na "dopustu", je to vlogo odigral naš stari, častitljivi Miklavž – Janko Limoni. Sveti Anton je prinesel koš daril, zapeli smo Sveto noč in peklenski zbor je pridrvel v dvorano z verigami

in biči, da jih je moral Miklavž miriti. Odpeljali so nekaj odraslih, ki vsekakor zaslužijo malo strahu, otroke pa so obvarovali rožni venci in njihove mamice.

Kuharice so po stari navadi pripravile dober prigrizek za vse, mi starejši pa smo bili veseli dobre prilike za pogovor, novice in božična voščila.

Mlajši rod je že dolgo imel v načrtu novoletno srečanje v Parku v snegu in mrazu. Seveda smo bili vsi povabljeni, pa kdo bi si upal na Silvestrovo kam daleč od doma – posebno po vseh mogočih govoricah o koncu sveta! Mladina pa je bolj korajžna. Zakurili so dvorano, jo okrasili in napeljali lučke po drevju. Prižgali so velik kres in ta jim je svetil, ko so se drsali po jezeru. Potem pa so si pripravili vesel večer z jedajo in pijačo pozno v novoletno jutro.

Leto 2000 nas je pozdravilo z lepim sončnim dnevom, ki je privabil kar precejšnje število članov v Park. Balinanja po snegu sicer še nismo uvedli, ampak prijetna družba znancev in lep dan je bil kar dober začetek za mlado leto.

16. januarja smo imeli prvo sejo z novim odborom. Prečitano je bilo izčrpno poročilo od občnega zbora s pohvalo in imeni vseh garažev in delavcev, ki se trudijo za dobrobit Parka. Narjene je bil program za leto 2000.

Spomnili smo se tudi vseh naših bolnikov, ko jih je letošnja zimo kar preveč: Jože Ornik, Vera, Lojze Galič, Janko Limoni, Martin Simčič, Ralph Cofelt, Rezi Kotar, Zofi Rifelj, Rezi Smolič, in poleg teh še kup drugih, ki vsakemu kaj "fali". So pač leta za nas vse...

V letošnji sezoni smo izgubili kar tri člane: Ivana Kunovarja, Tončko Kunovar in Jožico Mursec. 5. januarja pa še četrtega,

(dalje na str. 11)

JANUAR 2000 – MILWAUŠKI TRIGLAVSKI PARK V SNEZNI ODEJI

IZ PADALA K JEZUITOM

Pogovor z Janezom Severjem

DRUŽINA, Ljubljana, 16. jan. 2000 – Najbrž niso ravno pogostni primeri, da se poklicni častnik v ameriški vojski z več kot petletno prakso kapetana padalske enote na Aljaski znajde na teološki fakulteti v Ljubljani. Pa vendar se zgodi. Janez Sever iz Clevelanda, sin slovenskih staršev, ima tako izkušnjo.

Janez, kako to, da si se odločil za poklicnega vojak?

V srednji šoli se za maturo pripravljaj na to, kar boš delal v življenju. Zanimale so me predvsem mednarodne vede. Iskal sem nekaj takega, kjer bi pozneje prišel v stik s svetom. Med tem sem našel informacijo o akademiji v West Pointu. Biti poklicni častnik niti ni bil moj pravi cilj. Bolj sem si želel postati diplomat. Tudi vojaška akademija bi lahko bila pot do tega. Akademija je brezplačna, le proces, da prideš noter, je precej dolgotrajen.

Rojen si v Clevelandu, si sin slovenskih staršev. Kakšno je bilo tvoje otroštvo?

Doma smo govorili samo po slovensko. Sem prvi otrok, imam dve mlajši sestri. Navade doma so bile slovenske. Mama je pekla slovenski kruh, vsak večer smo molili rožni venec. Kot bi živel nekje na podeželju. Šele v šoli sem se srečal s pravo angleščino. Pravzaprav sem živel kar dve realnosti naenkrat.

Res nisi znal čisto nič angleško? Nisi nič gledal televizije?

Televizijo sem gledal malo. Doma smo morali za vsak program vprašati, če ga lahko gledamo, tako da televizija za nas ni bila prav velika zabava. Veliko smo se igrali s sosedovimi otroki, toda ne spomnim se, kako sem z njimi komuniciral. Veš, saj otroci se hitro razumejo med seboj.

Ali si imel prijatelje med Američani?

Nismo živeli v slovenski soseski. Nikoli nisem bil v slovenski skupini. Tudi k maši nismo vedno hodili v slovensko župnijo. Krščen pa sem bil pri Sv. Vidu v Clevelandu.

Večkulturnost v Ameriki ni nič posebnega. Kako si se ti počutil med Američani kot Slovenec?

Otroci nismo videli ravno velikega smisla v tem, da smo se učili slovensko. Zakaj to ohranjati še naprej? Vendar se tudi nismo pritoževali. Slovenstvo sem vedno čutil ravno zaradi staršev kot nekaj lepega. Na

to sem bil vedno ponosen, vendar ne tako, da bi to raznašal naokrog, ker pač za druge to ni bilo tako pomembno.

Globoko v meni pa mi je slovenstvo veliko pomenilo. Moje ime je vedno bilo Janez. Nikoli John ali Jean ali kaj podobnega. Otroci so se iz tega seveda zafkavali in to me je bolelo. Vedel sem, da sem drugačen, vendar tega nikoli nisem hotel zamenjati. Bolj sem se čutil tujega v šoli kot Američan, kot pa doma kot Slovenec.

Več kot sem hodil v šole, bolj se mi je to uravnalo. Učil sem se ameriškega načina življenja, pa vendar sem globoko v sebi bil Slovenec.

K temu mi je pomagal tudi obisk v Sloveniji leta 1981. Tu je bilo tako lepo, da bi kar ostal, čeprav sem se zavedal, da je tu življenje težje in manj prijazno. Amerika je bila moj dom. Bilo je kar zapleteno.

Iz Clevelanda ste se preselili v Milwaukee ...

V tretjem razredu osnovne šole smo se preselili, da bi oče lahko obdržal službo, ker se je njegovo podjetje selilo. Gimnazijo sem obiskoval pri jezuitih; to je bila ena boljših šol v tem okraju. Potem sem šel na West Point, kjer sem videl eno od poti do urničitve svojih želja. Na stvar sem gledal precej pragmatično. Nisem hotel biti v breme svoji družini in v tej brezplačni šoli sem videl eno od možnosti. Ni me pa tja zvalila želja po vojski.

Kakšni so sprejemni izpiti na West Point?

To je precej dolg proces,

traja več kot eno leto. Takrat so vzeli 1400 kandidatov, prijavljenih je bilo 14.000, zanimalo pa se jih je čez 100.000. Testi so psihični in fizični. V šoli moraš imeti dobre ocene, ne najboljših – ker od takih vojska nima koristi, ker postanejo knjižni molji. Važen je šport, pa če delaš v župniji ali občini, pri dobrodelnostih, skavtih ... Dobiti moraš priporočila takih organizacij.

To je en del procesa. Nato pa moraš iti k svojemu poslancu (kongresniku), ki lahko za West Point na leto predlaga 10 kandidatov. Ker so iz vsake države trije poslanci, imaš na voljo trideset mest, da se prebiješ skozi. (Tu so najbrž mišljeni kongresnik in dva zvezna senatorja iz vsake države, op. ur. AD.)

Opiši dan na West Pointu.

Za prve letnike je vse obvezno. Si kar nekakšen suženj. Pozneje pa lahko bolj delaš po svoje. Vstaneš, kadar hočeš, na "ustroju" pa moraš biti ob 8.15. Takrat so obvestila in zajtrk. Dopoldne so štiri ure pouka, potem inšpekci-

MILWAUKEE

(nadaljevanje s str. 10)

Vladota Kralja, kar nas je še bolj pretreslo. Nekako pred letom je Vlado izgubil ženo Izo, zdaj pa je še sam odšel za njo. Bil je dolgoleten, aktiven član društva in vedno pripravljen za pomoč na kulturnem polju.

Bil je režiser, ko je bilo društvo še mlado in je prirejalo igre. Pomagal je pri raznih prireditvah in komemoracijah, maskiral za maskarade in prav do zadnjega tudi za Miklavža. Na svoji radijski oddaji se je spominjal vseh Triglavanov za rojstne dni in za razne družinske praznike.

Pogrešali ga bomo, naj mu bo lahka ameriška zemlja!

Na misel mi prihaja pesem:

*Življenje naše je kot knjiga –
za listom list, za dnevom dan.*

*Nihče ne ve kdaj bo roman,
kdaj bo končana zadnja stran.*

Za Triglav,
Mara Kolman

ja in kosilo, popoldne še dve uri, nato pa šport. Veliko je bilo tudi tekmovalni med klubi in univerzami.

Kaj pa vikendi?

Vse vikende sem tekmoval, tako da sem bil in nisem bil prost. V soboto popoldne pa so tekme, kjer moraš biti zraven. Nedelja je načeloma prosta, čeprav so še do leta 1969 vsi "marširali" do cerkve. Vsak je moral v cerkev, kateri pripada. Danes tega ni več, čeprav vera v vojski veliko pomeni.

To ni nekaj, kar se skriva, ampak ima vsaka enota svojega kaplana. Ni nujno, da je katoličan, lahko je tudi protestant. Na vajah je vedno navzoč. Ne vmešava se v taktiko, je pa vedno na voljo.

Po akademiji si moral odslužiti pet let.

Bil sem v pehoti in izbral sem si Aljasko. To ni bilo ravno iskano območje, zato ni bilo težav. Večina je hotela iti v Evropo – Nemčija, Italija ... Jaz pa sem vedno hotel iti na Aljasko. Moj pustolovski duh je prevladal. Javil sem se za padalsko enoto. Ravno je bil prostor, zato sem se kar javil. Zakaj padalstvo? Hja, ha, ha... Moški mora pokazati, da je moški, ha, ha... Mislim, da je bilo to.

Je bila kdaj kaka nesreča?

Seveda se je kdaj kako padalo kam zapletlo, kakšen se je ubil. Moram reči, da je skakanje s padalom varnejše, kot vožnja po slovenskih cestah. Bolj me je tu strah voziti, kot skočiti z letala.

Postal si kapetan padalske desantne enote.

Ja, čeprav je tu bistveno, da si pehota. Ko padeš na tla, moraš spet hoditi. To je vsa umetnost in taktika je hoja. Cele noči hodiš in to se potem ponavlja – kot nogometno moštvo. Kaj pa oni delajo: ves čas brcajo žogo, da dajo gol. Ravno tako pa je bilo pri nas. Vse se samo ponavlja. Prišel sem do neke stopnje in potem kar nisem videl nič novega. Vse je postalo dolgočasno in nekoliko nesmiselno.

Si kdaj sodeloval v kaki "ta pravi" operaciji? Puščavski vihar morda?

Ne, takrat sem bil na Aljaski in za nas bi bila (dalje na str. 14)

V BLAG SPOMIN

ob prvi obletnici smrti

našega ljubega moža, očeta, starega očeta, brata, svaka in strica

MATIJA HOČEVAR

ki nas je prežgodaj zapustil
29. januarja 1999.

*Dragi mož in ata, rahla zemlja naj Te krije,
luč nebeška naj Ti sije.*

*Saj Jezus nas tako uči, da vid'no se nad zvezdami,
kjer skupaj bomo srečni vekomaj!*

Žalujoci:

Marija, žena

Nena in Marjanca, hčeri

Toni in David, sinova

Livija, Tone Cerar, Richard Trivisonno,
snaha in zeta

Tonč, Edi, Anton, Kristopher in Andreja, vnuki
brat, sestre in ostalo sorodstvo v Ameriki,
Kanadi in Sloveniji.

MALI OGLASI

VARSTVO OTROK

Iščemo osebo, po možnosti slovensko govorečo, ki ne kadi in bi bila pripravljena paziti 3 majhne otroke na našem domu dva dneva in pol na teden. Če ste zainteresirani, prosimo pokličite na tel. šte. 216-691-1945, in pustite sporočilo.

NOVA GRADNJA HIŠ IN ADAPTACIJE

NAPRODAJ: Dvojček na odlični lokaciji v Radomljah pri Ljubljani! Vsaka enota ima 124 kv m in svoj vrt, 2-3 spalnice, 1½ kopalnice, odprti prostor, arhitektura z maksimalno svetlobno razporeditvijo. V okolici do ½ km so: trgovina, šola, pošta, avtobusno postajališče.

Za dodatne informacije pokličite:

Vrhovec—Gregorc arhit. atelje Lj.-Slovenija
Tel: 011386611274528 Fax: 01138661322353

Dr. DIMITRIJ RUPEL: Kaj smo dosegli od 1989. do danes

Neuničljivi jugoslovanski zid

Takšna vprašanja si postavljam večkrat in tudi večkrat odgovarjam na njih. Moji odgovori niso vedno enaki, čeprav se mogoče zdijo enaki ali podobni. Včasih se mi zdi, da sem s takšnimi vprašanji in še bolj z odgovarjanjem nadležen in kot da imam neke fiksne ideje; kot da se vedno vračam k istemu, k nečemu, česar se ne morem znebiti. Dejstvo je, da so bili dogodki ob koncu osemdesetih let in v začetku devetdesetih ključni za Slovenijo in seveda zame. To vračanje k isti stvari je najbrž normalno.

Z oddaljevanjem od dogodkov, kot so bili ustanovitve SDZ in Demosa, volitve aprila 1990 in ustanovitve prve demokratične vlade, predvsem pa plebiscit, razglasitev samostojne Slovenije in mednarodno priznanje, se moj pogled (pa ne samo moj) spreminja. Gotovo se izgublajo reči, ki so manj pomembne. Pozabljam podrobnosti, tudi če so bile pomembne.

Včasih je pozabljanje razlog, da grem brskat po dokumentih. Včasih je brskanje razlog, da se spomnim česa važnega. Toda glavno (kar hočem povedati) je to, da se mi nekatere stvari jasijo šele zaradi oddaljenosti. Mogoče so mi danes nekatere reči jasnejše, kot so bile, recimo,

pred petimi leti – da ne govorim o času pred tem.

1.

Eden mojih najvažnejših pomislov je povezan z odnosom Demosa, torej novih političnih sil, do komunistov. Ne zdi se mi sporno, da smo se tako rekoč sporazumeli in sprijaznili z njimi. Pučnik je večkrat rekel, da smo ravnali narobe, ker nismo plebiscita izpeljali in porabili sami.

Moje mnenje je bilo vedno drugačno (in je takšno še danes). Državo je bilo mogoče razglasiti in postaviti samo s skupnimi močmi, tako da smo se sprijaznili in sporazumeli s komunisti oziroma z ljudmi, ki so bili takrat v Partiji;

kar ni isto, saj so bili – mnogi nadarjeni in izobraženi ljudje – pač oportunisti. Kot rečeno, glavni spor in boj nista potekala znotraj slovenskega naroda, ampak med njim in nasprotniki zunaj njega.

Večkrat smo rekli, da bi se drugače, torej bolje, srečneje obrnilo v času II. svetovne vojne, ko bi bili slovenski politiki takrat složni, kot smo bili mi pred desetimi leti. To je sicer veliko vprašanje. Glede česa bi lahko bili složni leta 1941, ko je šlo za tako bistveno različne poglede na samo možnost preživetja slovenskega naroda?

Slovinci so bili kot vsi narodi in vse družbe razdeljeni vsaj v dve skupini; v previdno (ubogljivo, bolj ali manj pasivno) in uporniško (neubogljivo, aktivno) skupino.

V tridesetih letih tega stoletja so aktivni, "modernistični" usmerjeni Slovenci izbirali med nemškim in sovjetskim "napredkom", tj. med fašizmom in komunizmom. Evropska usmeritev je takrat pomenila življenje pod Hitlerjem, saj so bili (liberalni) anglofil in amerikanofili popolnoma neznatni.

Ideja narodne samostojnosti je bila nemoderna in do neke mere povezana s Cerkvijo, ki pa je učila pokorščine. Cerkev je priporočala varčevanje z narodnimi silami, prilagoditev in sodelovanje z okupatorjem. Komunisti so slovenski nacionalizem in uporniško energijo izrabili za povezavo s Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo, ki sta bili nezainteresirani za narodno samostojnost Slovenije.

Zavedati se je tudi treba, da smo bili Slovenci l. 1941 še vedno slabo pripravljeni za državno upravljanje oziroma vladanje. L. 1941 so imeli Slovenci premalo izkušenj z mobilizacijo oziroma centralnim vodenjem naroda. Tega smo se navadili šele v Republiki Sloveniji z novo zahodno mejo; v komunizmu oziroma po letu 1974.

Kar zadeva gradnjo nacionalne države, to ni bil čisto izgubljen čas. Komunizem je imel druge napake in težave. Predvsem je bil utemeljen na oblastniški arogantnosti, na brezpravnosti, nasilju in absurdnih žrtvah. Komunizem je pokvaril gospodarsko iniciativnost, poslovno in intelektualno moralo; pasiviziral je velik del prebivalstva...

Zdi se mi, da Cerkev ni bila čisto nezainteresirana glede te pasivnosti in poslušnosti. Vpliv Cerkev (ki/če temelji na poslušnosti)

Nekaj skromnih želj za leto 2000

(nadaljevanje s str. 10)

Kakor si želim izboljšanja za svoj narod na Koroškem, tako želim vse najboljše za slovenski narod v republiki Sloveniji in kjerkoli po svetu. Slovenskemu narodu je v zadnjem desetletju našega 20. stoletja in 2. tisočletja uspelo, da si je ustvaril lastno državo. Brez trdne narodove volje in nekaterih pogumnih voditeljev se to ne bi bilo zgodilo. Vsi v državi Sloveniji, predvsem vodilni politiki, se morajo zavedati svoje odgovornosti pred zgodovino. Žal pa sta mnogim narod in njegova država le drobiž za uresničitev lastnega častihlepa in pohlepa. Želim, da si bo slovenski narod odprl jasni pogled v preteklost, da bo mogel trezno presoditi sedanjost in da si bo postavil neomajne temelje za prihodnost. Če bo vsaj večina postavila narod in državo pred sebičnost pa medsebojno sprtost, bojo vsi lahko z optimizmom šli v prihodnost. Podobno velja za nas Slovence v zamejstvu in po svetu. ("Komentar Našega tednika")

Celovec, 14. januarja 2000

bo vse manjši, čim bolj se bo Slovenija modernizirala.

2.

Demosov "pakt" s slovenskimi komunisti (bolje s partijci in s tedanjim uradništvom), ki je izhajal iz pogleda na "večjo zgodbo" in ki je bil pred desetimi leti nujno potreben, pa ni mogel miniti brez posledic za politično življenje v svobodni Sloveniji. Vseboval je celo vrsto protislovij, nakar je proizvedel veliko deformacij in težav.

Nekatere težave so nastale v mednarodnih odnosih. Predvsem je bilo treba nekatere slovenske dogodke večkrat pojasnjevati in razlagati inozemskim sogovornikom, tudi prijateljem. Včasih smo bili v razlagah bolj, včasih manj prepričljivi. Včasih je bilo težko biti prepričljiv.

Slovenija je dejansko (največkrat iz življenjskih, pragmatičnih razlogov) ohranila precej "starih kadrov" iz komunističnih časov. To v veliki meri velja tudi za diplomacijo, ki se po burnem začetku ni dovolj hitro razvijala in pomlajala. To velja za mnoge visoke funkcionarje. Uspešno preživeli posamezniki in nekatere stranke so veljali kot nujne varovalke za preživetje teh kadrov.

Toda važnejše za mednarodne odnose je nekaj drugega. Slovenija je v tuji relativno slabo znana,

predvsem zato, ker je nova (komaj deset let stara) država, katere ime je podobno imenu neke druge države (Slovaška) in neke pokrajine (Slavonija); ker niti tisti naši dosežki, ki so nesporni, niso znani kot slovenski dosežki, ampak kot individualni dosežki, kot jugoslovanski, balkanski ali nekoč avstrijski dosežki.

Predvsem pa je slovenska nesreča v tem, da smo znani – če smo znani – predvsem kot država, ki je nastala na nekakšen škandalozen način, z odcepitvijo od Jugoslavije, tiste države, kjer divjajo strašni narodi in strašne vojne.

In tu smo pri bistvu. Nič ne pomaga, če razlagamo in popravljamo besede, kot sta separatizem in odcepitev. Naše, pravilne besede kot "razdruževanje", "osamosvajanje", "razpad Jugoslavije"... so za večino predrobne drobnarije.

Vendar je dejstvo, da je Slovenija nastala iz demokratičnega gibanja, ki je rušilo komunistični sistem v Sloveniji in v Jugoslaviji. V tem pogledu Slovenija ni nič slabša od Češke, Slovaške, Poljske in Madžarske. Demos je bil zelo podoben drugim demokratičnim gibanjem, ki so porušila berlinski zid.

Slovensko demokratično gibanje je proizvedlo samostojno slovensko državo šele potem ko se to gibanje ni moglo razširiti po vsej

(dalje na str. 14)

V LJUBEČ SPOMIN OB ENAINDVAJSETI OBLETNICI

1912

1979

Dr. Martin Scancar

Prav sneg me vabi – sneg, zime lepota
Božično skrivnost veselo oznanja;
Se s kristali okrašena klanjajo drevesa,
Blešči v srebru zrcalna jezerska gladina.

Je motena tišina; zvon k slovesnosti pozvanja,
Mežikajo snežinke, nežno božajo mi lica.
V njih ples – zvezdic božjih mi zaraja duša,
Ob spominih lepih, sladkih se opaja

Zvon domače cerkve glasno in veselo odmeva;
Pred oltarjem mladi par v objemu prisega,
Čašo zlato ljubezni in zvestobe si obljublja.
Dvaintrideset let se čaša zlata je z ljubeznijo
polnila

Korak zastaja, v snegu ledeni stopinja;
Gozd ovija se v temino, veter zadivja,
Mavček se oglaš – Tvoja duša se poslavlja –
Do dna je življenje zlato čašo polno izpraznila.

Tvoj zadnji dan za vedno je Kalvarija postala.
Pod Belim Križem v objemu božjem Ti duša sniva –
Ožarjena v bogastvu notranje globine, nepozabljena,
Najini srci s solzami v očeh žalostno spominja.

Vedno Tvoji Vlasta in Sonja

Januar 2000

LETNA SEJA LASTNIKOV CERTIFIKATOV

Slovenski društveni dom
20713 Recher Avenue
Euclid, Ohio 44119

V nedeljo, 13. februarja 2000, ob 2. popoldne

Vijudno vabimo vse lastnike certifikatov in
društvene zastopnike, da se te važne seje
zagotovo udeležijo.

Na tej seji se bo volilo o spremembah
v predpisih.

THE BOARD OF DIRECTORS

Janez A. Arnež: Slovenski tisk v begunskih taboriščih v Avstriji 1945-1949

Skupinski portret s pisalnim strojem

Alenka Puhar

Knjiga, ki je novembra 1999 izšla kot 20. zvezek Studia slovenica, ima preproste, puste platnice in zadržano stvarjen naslov: **Slovenski tisk v begunskih taboriščih v Avstriji 1945-1949**. Njen avtor Janez A. Arnež očitno ni privrženec misli, da bi se bilo treba bralcem, predvsem pa kupcem, prikupiti in jih zapeljati k branju. Vendar pa s samim besedilom, na srečo, to vendarle stori. Slovenski knjižni trg je obogatil z zanimivo, dramatično zgodbo, ki vsebuje elemente kriminalke, za nameček pa je večini bralcev čisto neznana.

Arnežovo delo je v osnovi študija, ki z vsakim stavkom razodeva izjemnega poznavalca. Predstavlja tisti tisk, ki so ga pisali in izdajali Slovenci, potem ko so maja 1945 odšli iz domovine. Avtor se je omejil na čas do 1949, ko se je večina beguncev izselila. Skratka, gre za tisk slovenske politične emigracije v njenem prvem, taboriščnem obdobju.

Oznako tisk je treba razumeti v širšem pomenu. Gre za "vse", kar je bilo namenjeno javnemu besednemu komuniciranju, od najenostavnejših tipkopisov na enem listu do revialnih zvezkov, od pesmaric do učbenikov, od zemljevidov do povesti.

Slovenski begunci so bili svet v malem in njihovo močno intelektualno jedro ni poskrbelo samo za to, da so med ljudi prišle aktualne vesti, temveč tudi jezikovne vadnice, navodila

za nego dojenčka in kuharski recepti. Arneževa bibliografija, ki pokriva 83 strani, se začne z Abecednikom in konča pri Žrtvi za očetovo spreobrnjenje.

Siromašni listi niso fotogenični, vendar več avtor lahko o njih ustvari slikovito študijo. Janez Arnež to dosega tako, da ves čas osvetljuje dramatične dogodke, ki so krojili usodo beguncev in s tem seveda tudi njihov tisk. Zdaj osvetli strašno ozadje prisilne vrnitve desetisočglave množice in njihove morije – dolgo nepopisano, a več ali manj znano. Potem popiše revščino, ki je zavaladala z begom in zaznamovala življenje v barakah. Nato se loti konfliktnih odnosov z zavezniško vojsko, predvsem z Angleži.

Ker je zbiralec tega gradiva, s posebno pozornostjo opiše, kako težko je v taboriščnih in tako rekoč nomadskih razmerah spravljati in ohranjati papirje. Seveda pove tudi to, kako so jugoslovanske oblasti ravnale z njimi, če so ji prišli v roke – tu so zgodbe o zaplembah, preiskavah, ustvarjanju posebnega fonda.

Vso to razgibano, večplastno pripoved, kjer se prepleta več časovnih ravni, pa tudi v krajevnem oziru obsega tako rekoč ves svet, ustvarja Arnež z uporabo izredno pisanih virov. Navaja osebna pisma, spominke utrinke, testamente, uradne odloke, prošnje in proteste, vse to in še marsikaj seveda poleg osnovnega gradiva, to je tiska samega.

In tudi ko navaja tisk, z večšim očesom opozarja na tisto, česar ni, pa na zgovorne "understatement", ter poskuša uganiti, kaj je zadaj. Tako je to tudi pripoved o tistem, kar ni bilo objavljeno ali pa je zgubljeno. In o tistem, kar je bilo skrivaj tihotapljeno, pa je zdaj neberljivo, ker to onemogočajo mastni madeži ali pred pol stoletja razbita jajca, ki so popackala in zlepile liste.

Arnež tudi vestno in s tako rekoč pisateljskim erosom navaja imena ter zarisuje individualne usode. Pri tem zelo pogosto citira tu-

di tuje avtorje, kar poskrbi za stvarnejši ogled, obenem pa poživi pripoved s slikovitimi liki. Bralcu se posebno vtisne v spomin John Corsellis, kveker, ki je bil "od vseh zavezniških uslužbencev v taboriščih najdaljšo dobo v stiku s Slovenci" in je pridno pisal mami.

Slovenski tisk v begunskih taboriščih je torej živa in presunljiva pripoved o dramatičnem poglavju slovenske zgodovine, pričevanje o vztrajnosti in sposobnosti beguncev. Če se bralec osvobodi pridobljenih ideoloških predsodkov, jo bere z rastočim spoštovanjem in očaranostjo. In naj se še tako varuje rabe samovsečnega stereotipa o pridnih, sposobnih Slovencih, se prej ali slej znajde pred željo, da bi mu pritrtil. Žal daje delo premalo primerjalnih podatkov, da bi se temu samoljubju vdal z mirno vestjo.

Predstavimo nekaj mejnikov v komaj znani begunski ustvarjalnosti. Prvi slovenski list se je imenoval *Domovina v taborišču* in je izhajal na travniku v Vetrinju. Prva številka je izšla v torek, 15. maja 1945; to je bil en sam list, natipkan na stroj, ki ga je s seboj prinesel neznani begunec.

Četrta številka, objavljena v petek, 18. maja, je bila že ciklostirana, v 200 izvodih, po en izvod je dobila vsaka občina (begunci so bili namreč tako organizirani). List je izhajal vsak dan, po 29. maju pa je sledil molk, ki je bil prekinjen 6. junija. Do konca meseca je imel občasno celo dve izdaji na dan. Potem so bili begunci z vetrinjskega polja preseljeni v urejena taborišča UNRRA.

V vseh taboriščih je bilo izdajanje časnikov dovoljeno, a utesnjeno z omejitvami. Te so bile hujše kot v zasedeni Avstriji. Novice, ki so izhajale v taborišču Peggez, so 3.10.1945 poročale, da je Zavezniška nadzorna komisija "sklenila dovoliti v Avstriji svobodo tiska, le omejitve tičoč se vojaške varnosti še obstajajo."

Taboriščni tisk pa se je moral ogibati napadom na komunistično Jugoslavijo ter takšnemu opisovanju položaja, ki bi lahko negativno vplivalo na taboriščnike pri odločanju, ali naj se vrnejo domov ali ne. Angleži so namreč nagibali k temu, da bi ustregli jugoslovanski želji, naj se vrne čim več pobeglih. Corsellisova vinjeta, zapisana 15. septembra 1945:

"Začenjam simpatizirati s cenzorji – jaz sam sem po-

(dalje na str. 16)

NA BREZJAH SLOVENSKO NARODNO SVETIŠČE

Trst/Gorica – V slovenskih cerkvah so začetek jubilejnega leta 2000 oznanili zvonovi, ki so zvonili vsaj pet minut. Za takšno zvonjenje so se v svojih pobudah in predlogih, poslanih na škofijske ordinariate v Ljubljani, Mariboru in Kopru, zavzeli mnogi verniki in tudi prebivalci drugih prepričan iz Slovenije. Tako so sporočili iz tiskovnega urada Slovenske škofovske konference.

Že v soboto, 1. januarja, pa je ljubljanski nadškof Franc Rode skupaj z mariborskim škofom Francem Krambergerjem, koprskim škofom Metodom Pirihiom in pomožnimi škofi Jožetom Smejcem, Jožefom Kvasom in Alojzijem Uranom, razglasil baziliko Marije Pomagaj na Brezjah za narodno svetišče Slovenije. Letos bodo na Brezjah obhajali dvestoletnico kapele Marije Pomagaj in stoto obletnico pozidave nove cerkve.

Iz cerkvene kronike je razvidno, da je na Brezjah stala cerkva, posvečena svetemu Vidu, že sredi 15. stoletja. Le-ta 1800 so ji dozidali kapelo, leta 1814 pa jo je poslikal kranjski slikar Leopold Layer. Zanj je naslikal tudi znamenito podobo Marije Pomočnice, ki je bolj znana pod imenom Marija Pomagaj.

Cerkev na Brezjah je najbolj zaslovela po čudežnih dogodkih leta 1863. Cerkvni zgodovinarji jih opisujejo takole. V tistem letu je 18-letna Marija Tavčar iz Begunj imela hudo epilepsijo. Ker ji zdravniki niso mogli več pomagati, je prosila za pomoč Marijo Pomagaj. Naenkrat je začutila, da lahko premika ohromelo nogo. Odvrgla je berge in se še istega dne, to je 22. septembra, vrnila domov. Umrla je v starosti 85 let.

Pozneje je bilo na Brezjah menda še veliko izrednih uslišanj, nenadnih ozdravljenj in drugih čudežnih dogodkov, kipa niso dobili uradnega potrdila Cerkve. Vendar je cerkev na Brezjah hitro zaslovela in jo je obiskovalo čedalje več vernikov.

Zaradi novih potreb so frančiškani v letih 1889-1900 sezidali sedanjo cerkev, ob njej pa še samostan. Prvotno kapelico so pustili na njenem mestu in je ostala v okviru cerkve. To je papež Janez Pavel II. 11. oktobra 1998 razglasil za manjšo baziliko.

Kot že poudarjeno, so Brezje najbolj obiskano Marijino svetišče v Sloveniji. Tam naštejejo vsako leto okoli 300 tisoč romarjev. Na Brezjah so od leta 1969 dalje tudi posebni shodi invalidov in bolnikov. Ta božja pot pa se je razvila tudi v pomembno kulturno in vzgojno-izobraževalno središče na Gorenjskem. Patri frančiškani ob sodelovanju kulturnih in drugih ustanov, zlasti Gorenjskega muzeja iz Kranja, prirejajo na Brezjah vsako leto glasbene prireditve, likovne razstave, znanstvene simpozije in drugačne pobude, ki imajo sicer verski, a tudi splošni značaj in pomen.

Razglasitev za svetišče slovenskega naroda je potekala na dan, ki je za katoliški svet tudi svetovni dan miru.

– M.

NOVI GLAS, 13. jan. 2000

V BLAG SPOMIN OB DRUGI OBLETNICI

ANGELA FUJS

Umrla 4. januarja 1998

Že dve leti te črna zemlja krije,
v gomili tihi mirno spiš,
srce ljubeče več ne bije,
v naših srcih pa živiš.
Ne mine ura, dan, ne noč,
med nami vedno si navzoča,
v naših srcih ti živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer tihi dom le rože ti krasijo
in drobne lučke ti v spomin
gorijo.

Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je praznina,
ki hudo, hudo boli.

Zalujejo:

mož Frank
sin Edward z družino
sestra Frances Androjna
z družino in
brat Štefan Majc z družino.

Z AMERIŠKO DOMOVINO STE VEDNO NA TEKOČEM

V LJUBEČ IN NEPOZABEN SPOMIN!

Ob šestindvajseti obletnici, odkar je umrl na Mlakah
v Beli krajini naš dobri, skrbni oče, stari oče in tast

JOHN F. SMUK

Njegovo življenje je ugasnilo 2. januarja 1974.

O, ko bi mogli moč skovati,
ki bi prinesla nam nazaj
obličja Tvojega milino
in blagodejni Tvoj smehljaj.

V spominih svetlih in hvaležnih,
v ljubezni lepi, Tebi zvesti,
pa ostaneš, ata, Ti pri nas
zdaj in slednji čas!

TVOJI ŽALUJOČI:

hčerki VIDA RUPNIK, MIMICA KRALJ
sinova MILAN in ANTONA — zeta in snahi
vnuki in vnukinje ter ostalo sorodstvo.

Cleveland, Ohio, 27. januarja 2000

Iz padala k jezuitom

(nadaljevanje s str. 11)

to prevelika temperaturna sprememba, zato nas niso pošiljali tja. Sem pa takrat veliko razmišljal o vojni. Ali bi res dal življenje za državo in za druge na ta način, za tak cilj? Ali je to smiselno? Prišel sem do spoznanja, da ni smiselno in da bi raje svoje življenje dal kako drugače.

Bi bil sposoben ubiti človeka?

Ne vem, to bi videl takrat, ko bi prišel do takega položaja. Zame je bil to moralni problem že prej, toda med treningom o tem ne razmišljam. Saj je smiselno, da država brani svoje interese, toda ne na tak način.

Spoznal sem, da ne verjamem v tak sistem. Če v to ne verjamem, pa nisem primeren za vojaka. Druge vrednote so bile veliko večje kot ta služba. Lepo je bilo biti solidaren z vojakom in živeti z njimi, ampak to ni poslanstvo vojakov, temveč duhovnikov.

Kdaj si začel tako razmišljati?

Že ves čas, vendar nisem bil vedno pozoren na to. Razmišljal sem tudi, ali je bolje imeti verne ali neverne častnike. Bolje je, da je melekda, ki je moralen, ki ima glavo na pravem mestu. Tudi veren. Ker tako se lahko dela manj zločinov, kot pa če imaš notri brezobzirne norce.

Ameriška vojska nima obveznega vojaškega služenja. Kaj misliš, kaj je boljše: poklicna vojska ali obvezno vojaško služenje?

Današnji čas kaže, da je profesionalna vojska potrebna. Tehnika je tako napredovala, da morajo biti profesionalci. Glej. Če bi trener vsako leto menjal sestavo nogometnega moštva, samo zato, ker pač vsi v državi morajo igrati v ekipi, bi bila polomija. Prav tako je z vojsko. Res pa je, da bi moral vsak nekako služiti drugim. Ne more vsak živeti zase. Sem za razne prostovoljne variante služenja.

Če te prav razumem, si bolj naklonjen nečemu takemu, kar pri nas imenujemo civilno služenje vojaškega roka.

Ja, moraš dobiti zavest, da si veliko darov in dobrega dobil od drugih, zato je prav, da svoje darove deliš drugim nazaj. Zame je bilo najlepše, kadar sem lahko pomagal drugim vojakom. Čeprav to ni bil cilj vojske. Jaz sem se pač bolj videl v tem.

Kdaj si začutil, da je tvoja smer duhovni poklic?

Že v osnovni šoli sem čutil klic, tudi v gimnaziji sem bil zelo povezan z župnijo. Potem, ko sem služil v vojski, sem si rekel, če me Bog res kliče, me bo poklical tudi čez pet let, ko bom odslužil. Čez pet let se sicer tega nisem več spomnil, ampak me je Bog spet poklical nazaj.

Kdaj si pa spet prišel v stik z jezuiti?

Že na Aljaski, kjer so imeli kraj za duhovne vaje. Takrat sem spet začel bolj osebno moliti in premišlje-

vati o Bogu, ker sem iskal novo pot, čeprav nisem vedel, kakšno.

Po vojski si šel v Rusijo?

V Rusijo sem šel kot laik prostovoljec. To je mesto Magadan, čisto na severu, na obali Tihega oceana, zahodno od Kamčatke. Tam sem bil eno leto, kjer sem se spet srečal z jezuiti. Tamkajšnji škof je jezuit. Na župniji v misijonu sem se tudi odločil, da bi rad služil Gospodu, in sicer v Rusiji.

Ko si se odločil za jezuita, si imel spet pred sabo devet let dolgo pot do duhovništva. Ti to ni vzelo poguma?

Ne, nasprotno. Ko sem začutil, da me Bog kliče, in sem se odzval, sem doživel veliko zaupanje, mir in veselje. To je bila zame potrditev, da sem se odločil prav. Če sem sodeloval z Bogom, sem bil prepričan, da mi bo dal vse potrebno in še več. Pri Bogu in z Bogom so se mi začele uresničevati želje iz otroštva. Bog me je res vodil po zame najboljše poti in boljše zame niti ne bi moglo biti.

Leti noviciata sta bili zame najboljši in najlepši, najbolj dinamični. Tudi težko je bilo, ampak ne pretežko. Takrat sem vse razdal. Kariera in denar mi nista pomenila nič. Čutil sem, če bi takrat krenil nazaj, ne bi bil res vesel. Samo naprej, sicer ne bi bil srečen.

Takrat mi je bilo vse jasno. Duhovni poklic je res dar. Tudi družino bolj poveže in prijatelje, na katere ne bi nikoli pomislil. Takrat sem se šele zavedel, kaj pomeni moliti za duhovne poklice. Duhovni poklic res obnovi življenje. Takrat se mi je odprlo nekaj velikega. V noviciatu se mi je pa samo še bolj odpiralo. Bilo je kot čas neprestanih ognjemetov ali kot če hodiš po planinah in se ti vedno odpirajo nove lepote.

Nameravaš svoje vojaške izkušnje kot jezuit kaj uporabiti?

Ne vem. Po tej odločitvi za noben korak svoje prihodnosti nisem delal načrtov. Tudi tega, da sem zdaj v Sloveniji, nisem načrtoval, sem pa zelo vesel, da sem tukaj. To je sedaj najboljše zame. Seveda sem odprt za kake vojaške zadeve, ker me to tudi veseli in mislim, da je potrebno, da je Cerkev tam navzoča.

Za konec...

V življenju ne gre za denar in bogastvo, ampak za življenje. Človek je lahko pri življenju, pa ne živi. Pri vojaki sem bil zadnje leto tudi precej obupan. Imel sem veliko plačo, ču-

Neuničljivi jugoslovanski zid

(nadaljevanje s str. 12)

Jugoslaviji in ko je naletelo na jugoslovanski zid. Šlo je za utrdbo komunizma, ki jo je branila ena najmočnejših evropskih vojska in ki bi jo utegnili – v spremenjenih razmerah – braniti celo Rusija, ki jo obdaja ruski zid.

Učinki jugoslovanskega zidu so bili mnogi, različni in praviloma uničujoči. Kot je znano, ga ni porušil niti NATO. Naslednji stavek je mogoče razumeti na več načinov: Slovenci nismo rušili berlinskega zidu, ampak jugoslovanskega, ki je še vedno tam, kjer je bil leta 1991.

Slovenec in Hrvat so nam (zahodni demokratični prijatelji) po vsej priliki zamerili to, da nismo porušili jugoslovanskega zidu. Ker smo se Slovenci ukvarjali z jugoslovanskim zidom, so druge srednjeevropske države, ki se niso ustanovljale na novo, mrzlično pripravljale teren za NATO, EU itn. Ta zamuda je vzrok, zakaj za Slovenijo ne velja jo častne oznake, ki veljajo za Čehe, Madžare in Poljake. Seveda smo izgubljali čas – po tuji in lastni krivdi – tudi kasneje.

Čehi, Madžari in Poljaki so znani po tem, da so zrušili berlinski zid. Toda to je metafora. V resnici so zrušili komunizem. Pri tem jim je odločilno pomagal Gorbačov, medtem ko smo Slovenci imeli opraviti z Miloševićem.

dovito hišo, lep avto in ko sem bil iskren do sebe, sem opazil, da sem tega naveličan.

V Rusiji pa se mi je odprl svet odnosov. Ljudje so me sprejeli takega, kot sem. Sedaj, ko gledam nazaj, opažam, da sem naredil veliko napak, ampak ljudje so me sprejeli. Povebilo so me k sebi v družine in mi pokazali, kaj je življenje. V razmerju z ljudmi spoznavamo tudi Boga. Kjerkoli sem prišel v krščansko skupnost, sem bil sprejet brez pogojev.

Najpomembnejša stvar za človeka je najprej, da je iskren do sebe, da čuti sebe. Ko ne čutimo več sebe in svoje svoje vesti, drugi zame ne obstajajo več, še manj pa Bog kot oseba, ki res živi. Sicer se samo uničuje. Če čutim tako veselje do življenja med Rusi, zakaj bi delal kaj drugega? Bog dela prek mojih dobrih in globokih želja in po soljudeh in mi kaže pot. Pomembna pa je iskrenost do sebe, zaupanje in res živeti. Bog me je vodil po takih poteh.

*Pogovarjal se je
Dominik Frelih*

Slovensko zgodbo so (tudi ameriški diplomati, ki so nekoč preživeli prijetne čase v Beogradu) razglasili kot separatizem, kot sebičnost. Žal je tako, čeprav smo imeli v Sloveniji enake demokratične pobude in stranke, kot jih imajo druge v Srednji Evropi! Naše demokratične stranke in pobude so prekrile z govoricami o njem. Nekoliko pa tudi z lastno slovensko pozabo.

3.

Toda to ni vse, kar je treba povedati o slovenskih problemih z Jugoslavijo in s komunisti.

Slovenija je imela svoj demokratični "vihar", vendar ga je iz obračuna s komunizmom preusmerila v državotvorno sodelovanje in v državno neodvisnost. Natančni opazovalec ve, da je Slovenija naredila dva koraka: demokratični korak in državotvorni korak.

Čeprav je ta dva koraka včasih težko razločiti, saj sta bila zelo hitra, je med njima vendar pomembna razlika in ločnica. Brez demokratičnega koraka ne bi bila mogoča samostojnost Slovenije. Brez tega koraka bi bila Slovenija skrita za jugoslovanskim zidom. Drugi korak je bil, ko so se slovenski komunisti pridružili slovenskemu državotvornemu gibanju.

Naši inozemski prijatelji so si obetali še tretji korak: demokracijo v vsej Jugoslaviji. Morda nam kdo zameri, da nismo nadaljevali s takšnimi koraki, in nemara izhaja iz te zamere tudi del ideje o Paktu stabilnosti za JVE.

Ločnica med prvima dvema korakoma je na prvi pogled komaj opazna, vendar ni zabrisana. Gre za trenutek in dogodek, ko so se slovenski komunisti iz nasprotnikov spremenili v zaveznike. Njihov interes bi gotovo bil, da se ta razlika in ločnica čim bolj zabriše ali celo izbriše, saj bi brez te razlike ali ločnice komunisti nenadoma postali izvirni voditelji demokracije in države v Sloveniji.

Današnji liderji opozicije ta problem imenujejo problem "kontinuitete", vendar so pozorni na napačne dogodke in trenutke. Problem namreč ni v tem, da bi komunisti še naprej vladali na Slovenskem, kot so vladali pred letom 1990. To niti ni res. Problem je v slabem razločevanju dogodkov pred desetimi leti.

Dejansko ni mogoče pristati na "koncept" in podobno enega samega koraka, s katerim naj bi bili Slovenci vstopili v samostojno državo. Pred tem je bila potre-

(dalje na str. 15)

V BLAG IN LJUBEČ SPOMIN

60. OBLETNICE SMRTI
NAŠE LJUBLJENE
MAME IN STARE
MAME

ANA GOSAR

ki je umrla januarja 1940

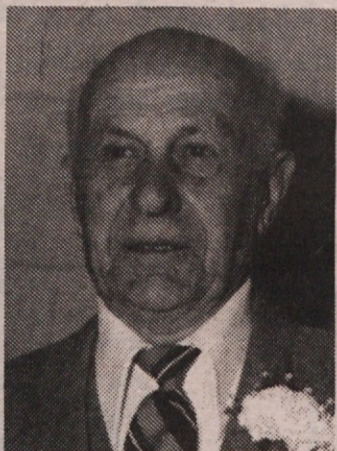
*Hvala, naša dobra mama,
vso ljubezen si nam dala,
vse moči in vse skrbi.
Rajski mir, nebeška sreča
naj bo Tvoja v večnosti!*

Žalujejo ostali:

**Hčeri: Marija Vrhovnik, Tončka Urankar z družinami,
pravnuiki in pravnukinjami (vsi v ZDA), nečaki,
nečakinje v ZDA, Argentini, Avstraliji in Sloveniji.**

Cleveland, Ohio, 27. januarja 2000

7. OBLETNICE SMRTI
NAŠEGA LJUBLJENEGA
OČETA, STAREGA ATA
IN STRICA

ALOJZIJE GOSAR

ki je umrl 11. januarja 1993

*Gospod, daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.*

VONJ PO POTICI

Ali poznate P-zgodbo? Zgodbo, v kateri se besede začenjajo z isto črko P? Gre za odlično vajo za kreativno pisanje, primerno tako za osnovnošolce kot tudi srednješolce. Podobna P-zgodba je zgodba o potici.

Potica, praznik, pot.

Potica-praznik, pretkan s preprostostjo pričakovanj.

Praznik - potica, polna prijetnih presenečenj.

Potica predstavlja popotnico, predstavlja podobo poti.

Verjetno se boste strinjali z ugotovitvijo, da ni praznikov brez potice, še posebno božičnih ne. In ker je v naših domovih še vedno čutiti toplino ali vsaj spomin na umirjenost božičnih in novoletnih dni, bi se povrnili k potici, ki je ne more nadomestiti noben še tako reklamiziran industrijsko izdelan paneton.

Bili so časi, ko sem bila trdno odločena, da se ne bom udejstvovala odvečnim ali dodatnim gospodinjstvom delom, kot je na primer pečenje potice. Ali si predstavljate dekle na začetku sedemdesetih let, ki bi se ponašalo s svojimi gospodinjstvenimi sposobnostmi? Ne, ne spodobilo se, da bi se zapirale v kuhinje in opravljale težko tlako. Saj lahko stopiš v trgovino po paneton ali pa potico naročiš v pekarni.

Danes pa sem trdno prepričana, da to ni isto kot jesti - ali bolje, uživati v pravem pomenu besede - doma pripravljeno potico. Zame je dolga leta ostajala nedosegljiv ideal mamina potica. Spomnim se, kako sem kot otrok koprnela po enem samem, samcatem drobnem grižljaju, na katerega sem morala čakati, medtem ko je pokrito pečenje sladko dišalo v negreti sobi kar nekaj dni, preden smo ga smeli poskusiti. Vonj po pečeni potici je govoril o bližajočem se Božiču ali Veliki noči.

Dolga leta sem se zanašala na mamino potico, saj smo vedno praznovali z njenim dragocenim posladkom, v mojem novem domu pa je kljub otroškemu življaju in živahnemu prazničnemu pričakovanju nekaj manjkalo. Manjkal je vonj po potici, tisti sladki, topli vonj, ki je v spominu pravzaprav še slajši od koščka potice same.

Pomislila sem: zakaj ne bi svoja otroka, sicer zrasla v dobi merendin, sadnih sokov, čokolad, patatin in

panetonov in torej - hvala Bogu, dovolj preskrbljena in sita - prikrajšala za vonj po kvašenem testu in pečenju?

Z bojnih polj ženske emancipacije sem odvihrala v kuhinjo, obogateno z dragocenim izročilom domače praznične tradicije. S svojo prvo potico, spečeno pred nekaj leti v času, ko so dijaki z zasedbo šol navrgli profesorjem nekaj dni izrednega dopusta, ki sem ga čudovito izkoristila, sem presenetila mamo za rojstni dan.

Posrečilo se je, zgodila se je potica, in od tedaj se nekajkrat v letu lotim zahtevnega opravila. Če bi mi bili pred desetimi leti rekli, da bom čepela doma v kuhinji celo jutro ali da bom zasedena s peko celih pet ur, bi vam ne bila verjela. Danes pa se kljub obveznostim in skromnim odmerkom prostega časa rada posvečam pripravi potice, ki je sicer zahtevna in zamudna, vendar je vsakršen trud obilo poplačan, ko čez dan ali dva pozabim na pripravo kvasca, mletje orehov, mešenje testa, vzhajanje, ki mora potekati v zelo toplem in lepo ogretem prostoru, na namaz, zvijanje in pečenje potice.

Zdaj pri nas že več ne marajo nikakršnih kupljenih potic: nekatere imajo v nadevu preveč drobtin, prepojenih z rumom, ki naj zakrije pomanjkanje orehov. Te potice nimajo v sebi nič žlahtnega, ampak nekakšen industrijski kič okusa, ki nima nič skupnega z domačo potico.

Ko nam je letos za Božič zmanjkala potica, smo se hoteli za Silvestrovo posladkati s kupljeno orehovo potico. Toda, kakšno razočaranje: nesladki grižljaji so se nam zatikali v ustih kljub doma posipanemu sladkemu prahu! Morda je bilo to zaradi margarine, s katero nekatere nadomeščajo maslo, pravzaprav pa ne vem.

Umetnost dobre potice je verjetno skrita v njenem ne premočnem nadevu, še bolj pa v dejstvu, da si je treba zanj vzeti čas, potrpljenje in dobro ogreto kuhinjo, da testo lepo vzhaja. Gospodinjje imate vsaka svojo preizkušeno varianto: orehovo, rozinovo, kokosovo, čokoladno ali belo mandeljinovo potico. Rezinico lahke potice pa si lahko privoščijo tudi tisti, ki jim nagaja holesterol.

Toda za pripravo potice ne čakajte na Veliko noč,

Prešernove nagrade 2000 - Upravni odbor Prešernovega sklada je prvič po letu 1991 izbral enega od nagrajencev mimo predlogov strokovne komisije

Izjemna odločitev in dodatna odgovornost

Kot je znano, je upravni odbor Prešernovega sklada (PS) 27. decembra lani eno od obeh Prešernovih nagrad za l. 2000 dodelil umetniku (slikarju **Marku Rupniku**), četudi ga strokovna komisija za likovno umetnost ni predlagala. Ker se je kaj takega zgodilo prvič, odkar je v veljavi novi zakon o Prešernovi nagradi, je odločitev vsaj v delu zainteresirane javnosti priklicala v ospredje pozornosti vprašanja delitve nalog, pristojnosti in odgovornosti med upravnim odborom in njegovimi strokovnimi komisijami.

V skladu z 8. členom zakona o Prešernovi nagradi in v veljavnem roku (predlagatelji kandidatov so lahko posamezniki in pravne osebe, prijavni rok je bil 10. november) sta predlagala **Marka Rupnika** zaradi njegove poslikave vatičanske kapele Redemptoris mater 9. novembra lani v svojem imenu akademika **prof. dr. France Bernik** in **prof. dr. Kajetan Gantar**.

Od predloga do odločitve

Od članov upravnega odbora in njegove strokovne komisije za likovno umetnost si je umetnino na kraju samem pred sklepno odločitvijo ogledal le **dr. Milček Komelj** (in sicer na povabilo jezuitov oktobra lani, ko delo niti še ni bilo predlagano za nagrado), medtem ko so vsi ostali o njej presojali na osnovi natisnjene monografije.

Ob Komeljevem obisku v Rimu je veleposlanik naše države pri Svetem sedišču **Karl Bonutti** ustno povabil člane strokovne komisije in upravnega odbora PS na ogled dela v Vatikanu, vendar pred decembrskim odločanjem ni bilo odziva.

Ob izjemni odločitvi upravnega odbora velja upoštevati, da kar pet njegovih članov zastopa likovne umetnosti in da je bila sprejeta že ob prvem glasovanju. Kot zanimivost pa dodati, da si je osem članov (od ta čas trinajstčlanskega) upravnega odbora PS (dr. Peter Fister, dr. Milček Komelj, Peter Kovarčič-Peršin, dr. Jože Kušar, dr. Janez Marolt, Pavel Mihelčič, dr. Igor Sakida in Rapa Šuklje) slovensko kapelo v Vatikanu ogledalo na svoje stroške minule dni.

Pogled v zakon o Prešernovi nagradi, ki je začel veljati decembra 1991, nas

kajti sladkamo se lahko tudi ob drugih praznikih. In če je v vas še kaj praznične navdušenja za peko, ga izkoristite za res slovesno in enkratno praznovanje bližajočega se dneva slovenske kulture leta 2000!

Majda Artač Sturman
NOVI GLAS, 13. jan. 2000

v 7. členu pouči, da "o Prešernovih nagradah in nagradah PS odloča upravni odbor PS". O strokovnih komisijah, ki jih imenuje upravni odbor, piše v 9. členu, da "zbirajo prijave vse leto in jih skupaj s svojimi predlogi enakopravno upoštevajo pri dokončnem izboru, ki ga predloži upravnemu odboru".

V istem členu je sicer zapisano, da "upravni odbor sprejema odločitve o nagrajencih na podlagi mnenj svojih strokovnih komisij", ne pa tudi, da bi bila ta zanj obvezujoča. Pravico in odgovornost "zadnje besede" daje v skladu z zakonom upravnemu odboru tudi statut PS, kjer je med njegovimi nalogami v 3. členu jasno zapisano, da "se seznani z vsemi predlogi za nagrade in mnenji svojih strokovnih komisij ter odloči o Prešernovih nagradah in nagradah PS".

Preseganje plotov

Dr. Jože Kušar, predsednik upravnega odbora: "V upravnem odboru smo rav-

Dimitrij Rupel

(nadaljevanje s str. 14)

ba - kakorkoli žametna, nežna, prijazna - konfrontacija z vladajočim režimom oziroma s komunisti.

Ob tem je treba pomisliti na prihodnost komunizma na Balkanu. V zvezi z njim se oblikujejo različne "teorije". Bal bi se "teorije", da je slovenska sprava s komunisti prispevala k ohranjanju jugoslovanskega zidu. Ali "teorije", da Slovenci nismo znali sodelovati z demokrati iz drugih republik, kot so sodelovali češki, slovaški, poljski in madžarski demokrati. (Za kar so bili nagrajeni z NATO itn.)

Nekateri so neuspeh demokracije v Srbiji in na Hrvaškem, predvsem pa težave v BiH, povezovali s poskusi sprave med Tuđmanovim in Miloševićevim režimom. Toda tudi v tem primeru je treba razlikovati med državama in upoštevati razliko med hrvaškim demokratičnim gibanjem in postopki voditeljev, ki so pozabili nanj. ■

DELO, Sobotna priloga
4. decembra 1999

nali po zakonu o Prešernovi nagradi in o statutu, ki zagotavlja članom dovolj potrebne avtonomije. Lahko rečem, da tudi v preteklih letih v upravnem odboru nismo vselej docela spoštovali rangiranj iz predlogov strokovnih komisij, kadar so za nagrade predložile več kandidatov. Vedno pa je bilo odločilnega pomena poročanje predsednika strokovne komisije, ki se je mnogokrat razvilo iz soočenja mnenj in utemeljitev o posameznih kandidatih kar v male simpozije o njihovem delu.

Zakon obravnava predvsem umetniška dogajanja v Sloveniji, ni pa predvidel izjemnih umetniških dosežkov naših rojakov na tujem. Na likovnem področju bi bilo z dosežkom patra Rupnika v Vatikanu primerljivo nemara naročilo dela v palači Združenih narodov.

Upravni odbor je pri odločanju zaupal svojemu članu dr. Milčku Komelju, ki je habilitiran univerzitetni profesor umetnostne zgodovine in ki si je umetnino tudi osebno ogledal. Žal si člani strokovne komisije za likovno umetnost niso vzeli časa, da bi si kapelo ogledali in skušali razumeti znamenje časa in pomen tega dela za prisotnost slovenske likovne umetnosti v svetu. Upravni odbor je s svojo odločitvijo presegel slovenske plotove in v Prešernovem duhu nagradil univerzalnost umetnosti."

Slavko Pezdirc

DELO, 15. jan. 2000

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE!
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

MALI OGLASI

KMETIJA NAPRODAJ

Srednja velika; bila gostilna
Pri cerkvi

Struge na Dolenjskem
Slovenija

tel. 416-255-6225 (Kanada)

(3-4)

FOR RENT

2½ bdrm apartment, down
1139 Addison Rd.

\$450 a month, plus deposit
No pets, no children

216-881-0027 after 5 p.m.

Misijonska srečanja in pomenki

1314. Iz Libanona nam je poslala salezijanka

s. Milena Zadravec naslednje zanimive vrstice: "Predragi sodelavci in velikodušni dobrodelci Misijonske znamkarske akcije! Tokrat res hočem biti pravočasna z mojo iskreno zahvalo za dar, ki ste mi ga poslali ob Božiču in kot rečete "zadnji v tisočletju". Bog povrne vsem, ki so velikodušno sodelovali.

Kako je z mojim zdravjem? Tokrat malo boljše, zdravniški pregledi so mi začasno vlili upanje in nove energije za apostolat, čeprav od časa do časa čutim neko nerazumljivo utrujenost, morda zato, ker imam v načrtu premnogo ciljev, tako, da se najbrž utrudim samo s premišljevanjem in načrtovanjem; več bi bilo vredno, če bi kar takoj prešla na dejanje... pa je tak moj položaj in moj značaj.

Čeprav sem že pred časom živela tukaj v Libanonu, je skupnost (samo tri sestre) nova, kraj novi, zato sem skoraj do danes uporabila dneve samo za spoznavanje kraja, učencev, delovanja v hiši. To leto imamo skoraj 500 otrok v šoli, od vrta do 6. razreda. Mnogi jih je revnih, tako, da ne morejo plačati dobesedno nič. Čisto po tiho se sliši, da vlada pripravlja načrt, kako bi zapirala privatne šole, da bi potem javne bile bolj obiskane in bi vlada imela manj izhodkov.

Po mavričnem pričakovanju leta 2000, smo že prvi dan v novem tem letu bili vznemirjeni za tri žalostne dogodke: 6 vojakov – vsi po veri kristjani – mnogo ranjenih, je neka zakrinkana skupina ubila, medtem, ko so oni odkrili mnogo orožja pod hišami Palestincev; dve mladi ženski sta bili razrezani na kose, prav tako iz neznanih vzrokov in neznanih kriminalcev – tudi ti ženski kristjanki; v Bejrutu na ruski ambasadi je nek fundamentalist hotel vse ubiti v protest proti vojni v Čedeniji – ko je ta bil ustreljen, so v žepu našli stran korana, katerega je on zvesto bral in molil. Istočasno smo bili informirani tudi o eni častni sestri, ki je bila ravnateljica neke velike šole. Šla je obiskat svojega brata in med potjo padla v roke kriminalcev, ki so jo mučili, zadušili in vrgli ob cesto. Ko je brat telefoniral v skupnost, zakaj ga sestra ne pride obiskat, so začeli s preiskavo in našli njeno golo truplo vrženo tja. Redovno obleko, vso razcefrano, so vrgli ob njeno truplo, ki je bilo zaznačeno z mnogimi križi vrezanimi z nožem ali s kakim drugim železnim predmetom.

Vse to v istem dnevu, ko je svet – in tudi mi – praznoval leto 2000 in svetovni dan miru. Kaj nam bo to leto prineslo, samo ljubi Bog ve... Si lahko mislite, kako nam je vsem bilo plri srcu tesno in tudi strah... Zakaj? Kdo? Kot da se je kdo maščeval za čudovito veselje ob odprtju Svetega leta, čudovitih slavi in okraskov, ki so podarjali in slavili Kristusovo rojstvo.

Naš načrt je sedaj tembolj prepričljiv in radikalen: vzgajati otroke v gradilce miru, dobrote, odpuščanja... Jutri bomo imeli molitveni dan za sestro in spokorno bogoslužje; prosili bomo za odpuščanje nebeškega Očeta v imenu vseh tistih, ki to ne delajo.

Prav rada se pridružujem k Vaši iniciativi ob molitvi Očenaša in Zdrave Marije, pa tudi vi se nas spomnite v tistem trenutku.

Okrog hiše moramo postaviti ograjo za varnost otrok in tudi našo. V tem času ne manjka ne ciganov, ne kriminalistov, in ne drugih. Imam v okolici tudi nekaj telesno pohabljenih in bolnikov, katerim poskrbim zdravlila in potrebno.

Bila sem v Sveti deželi in sem molila za vse Vas. Ko sem tlačila stopnice, kjer je g. Rudi padel, sem se ga posebno spominjala, njega in go. Anico. Prosila sem za hitro okrevanje.

Bilo je čudovito romanje. Vrnila sem se z navdušenjem in radikalno željo po apostolskem delu. Bog naj tudi vsem vam da tako navdušenost ali pa še bolj intenzivno od

moje, da bo resnično zavlada LJUBEZEN na tem svetu, MIR in PRAVIČNOST, posebno za revne.

Zaključim z obnovljeno zahvalo Vam, draga s. Andreja, Vam, draga gospa Marica, in vsem, vsem, ki mislijo na nas. Vaša hvaležna s. Milena Zadravec."

Malo pojasnila: Božično pismo našim misijonarjem, katerega so prejeli skupno z darom, je sestavila s. Andreja Šubelj, ki deluje v Čileju in je bila v septembru v Torontu na obisku pri bratih, kjer smo jo navdušile, naj ona sestavi pismo misijonarjem. V tem pismu omenja, naj se pri jutranji molitvi zberemo in zmolimo za zveličanje sveta, kot nas je učil Jezus: "takole molii, Oče naš". Da se zatečemo k Mariji s prošnjo, naj vodi nas in vse ljudi k Jezusu, ki je pot, resnica in življenje, in zmolimo, kar ji je najljubše, "Zdrava Marija". Zato se s. Milena zahvaljuje njej. Kot razberete iz njenega pisma, je zelo potrebna molitve, da bo zmogla delo, ki ga ima, in tudi, da bi bila kos okolju, v katerem živi in je polno sovraštva. Naj jo varuje njen angel varuh, mi pa jo vključimo v naše molitve!

Dobrotniki so se zopet oglasili s svojimi darovi: J.M. Sever (za jezuite Ljubljana-Draavlje \$400, za sv. maše pok. druž. Sever in Bugar \$100) \$500; T.L. Richerson (pomoč Bogos.) \$260; N.N. (lačne otroke) \$100; KSKJ društvo Srca Jezusovega \$100; V.R. Zadnikar (v spomin +Jože Cukale) \$200; A. Žakelj (s. Bogdana Kavčič) \$100; Dram. dr. Lilija (za pok. člane sv. maše \$50, za vse \$50) \$100; P. Pustotnik (za mis. v Ruandi, Burundi in 4 sv. maše +Frank Pustotnik) \$400; F.M. Hren (za salezijance) \$100; N.N. (za vse \$50, za Karmel-Sora \$25, s. Vesna Hiti \$25, za 2 sv. maši +Miro Celesina in ga. Okorn \$20) \$120.

Dalje: R.A. Knez (za s. Kristino Knez \$150, za salezijance \$100) \$250; N.N. (za s. Vesno Hiti) \$25; F. Kristanc (sv. maši za +Jože Ovčjak in +Viktor Novak \$20, s. Vesna Hiti \$30) \$50; A. Videgar (Rev. Janez Krmelj) \$100; C. Tominc (za vse \$100, Rev. Tomaž Mavrič \$100) \$200; Rev. John Lavrih (bogoslovec A. Goršek) \$400; Ivan Podobnikar (za sv. maše) \$150; M. Celestina (za sv. maše) \$60; Pristavski upokojenci (za sv. maše za pokojne člane) \$100; I. Kete (za lačne otroke) \$50; U. Štepec (za gregorijanske sv. maše \$300, v spomin +Cirila Štepec \$1000) \$1300.

MZA KOSILO: Dragi bralci teh vrstic! Iskreno vas vabim, da se udeležite kosila Misijonske znamkarske akcije, ki bo v nedeljo, 13. februarja, v avditoriju pri Sv. Vidu v Clevelandu. Če vam kdo ponudi nakaznico za kosilo, ki velja za odraslo osebo le \$10, za otroka pa \$5, ne odklopite. Pomislite, da lahko veliko dobrega naredite, saj se duše rešujejo le po dobroti in po ljubezni, kar delajo naši misijonarji širom sveta.

Prav lepo vas pozdravlja

Marica Lavriša
1004 Dillewood Rd.
Cleveland, OH 44119

Skupinski portret s pisalnim strojem

(nadaljevanje s str. 13)

stal eden izmed njih ... In tako dostojanstveno sedim s skoro trikrat starejšim gospodom – bivšim direktorjem skupine ljubljanskih časopisov in enem najuglednejših slovenskih časnikarjev in mu skušam obzirno sugerirati, da bi sicer veljalo objaviti pismo, ki opisuje razmere v Sloveniji, a bi kazalo biti nekoliko previdnejši v uvodniku in se tako kriti."

Junija in julija 1945 je začela nastajati knjižnica. Že v Vetrinju so opravili prvo zbiranje med begunci, od katerega naj bi imeli korist predvsem dijaki in študenti. Zatem se je profesor Marko Bajuk, ki je bil organizator prosvetnega dela, lotil sistematičnega iskanja. Pregledal je zalogo knjig, ki so jih zaplenili nacisti in uskladiščili v gradu Silbergg. Začel je brskati med ruševinami. Organiziral je nabiranje po

župniščih in med koroškimi družinami.

Avgusta so zbrali že toliko literature, da so sklenili iz učiteljske knjižnice sestaviti še javno. Pravilnik javne knjižnice, odprte decembra 1945 v taborišču Peggez, je omogočal posojanje vsem beguncem, tudi drugih narodnosti. Ob otvoritvi je imela 1068 knjig, polovico slovenskih. Izposoja je stala nekaj grošev, iz nastalega fonda so kupovali nova dela in popravljali nevezane in poškodovane. Knjižnica v Spittalu je imela leto kasneje že 3000 knjig.

V taborišču Spittal, kjer se je sčasoma zbralo največ Slovencev, so uredili najboljšo tiskarno. Večino strojev za tisk, vezavo in spenjanje so kupili s samopriskrevki. Tam so uvedli tudi izdelavo šolskih zvezkov. Organizirali so fotografsko delavnico, kjer so izdelovali fotografije za le-

gitimacije, dokumentirali pa so tudi poroke, krste, maturo, pogrebe. Izdelovali so dopisnice in razglednice.

Med mejnike kaže uvrstiti tudi knjigo *Slovenska državna misel*, ki jo je napisal France Dolinar, objavljena pa je bila pod psevdonimom Peter Levičnik (Spittal 1948, 63 strani). Uvodna teza pravi: "Slovenska politika uresničuje pravico in voljo slovenskega naroda do lastne samostojne in suverene narodne države. Vstop slovenske države v državno-pravne zveze, ki pogodbeno omejujejo slovensko suverenost, more narekovati le korist slovenskega naroda in izvršiti le njega jasna in izrecna volja."

Delo ima zelo obsežen in temeljit povzetek v angleščini, za njegovo informativnost, a tudi za poseben emocionalni naboj, pa poskrbi še nekaj ducat fotografij.

Književni listi,
DELO, 13. jan. 2000

Prijatelj's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO - AID FOR THE
AGED PRESCRIPTIONS

V BLAG SPOMIN

NAŠE ŽENE, MAME,
STARE MAME
IN PRASTARE MAME
OB 2. OBLETNICI SMRTI

MARIJE SEKNE

ki je umrla 28. jan. 1998

Dve leti sta, odkar si se od nas ločila,
odšla si k Bogu, ki si mu srčno služila.
Mi v dolini solz pa vedno smo s Teboj,
saj kmalu Tvoj dom bo tudi moj.

Žalujoci ostali:

Florian, mož; Flori, hčerka
4 vnukinje in 8 pravnukov
Wickliffe, Ohio, 27. januarja 2000

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
Cleveland, Ohio
Tel. 216-641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči.

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Misijonska Znamkarska Akcija – Catholic

Mission Aid je registrirana v Columbusu, Ohio, ZDA. Je javna, nepridobitna misijonska dobrodelna organizacija, ki jo je ustanovil g. Charles A. Wolbang, C.M. Zbira darove za pomoč slovenskim misijonarjem, ki delujejo po svetu. Prosimo, da nam bodo prijatelji misijonov darovali še vnaprej finančno pomoč, ter se spominjali misijonskih potreb v svojih oporokah.

Za vsak dar Vam bomo hvaležni, kakor tudi misijonarji in ubogi, ki bodo vaših darov deležni. Za vse prejete darove izdamo potrdila za "Income Tax."

Glavni odbor MZA-CMA, Cleveland